

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Analýza hospodaření vybrané příspěvkové organizace
Economy Analysis of Selected Contributory Organization

Student: Bc. Tereza Nováková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a daní

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Tereza Nováková**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Téma: **Analýza hospodaření vybrané příspěvkové organizace**
Economy Analysis of Selected Contributory Organization
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Neziskový sektor a příspěvkové organizace
 3. Specifika činnosti vybrané příspěvkové organizace
 4. Analýza hospodaření vybrané příspěvkové organizace
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada Publishing, 2013. 551 s. ISBN 978-80-247-4574-9.
MORÁVEK, Zdeněk a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2016-2017*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 328 s. ISBN 978-80-7552-310-5.
PROKŮPKOVÁ, Danuše a Michal SVOBODA. *Jak číst účetní výkazy vybraných účetních jednotek*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. 152 s. ISBN 978-80-7478-522-1.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 27.04.2018

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohu
č. 1: Rozvaha Domov Na zámku, příspěvková organizace, danou mi k dispozici, jsem
samostatně doplnila.

V Ostravě dne 24.4.2018

Tereza Nováková

Tereza Nováková

OBSAH

1	ÚVOD	5
2	NEZISKOVÝ SEKTOR A PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE	7
2.1	Historie a vývoj neziskového sektoru	7
2.2	Neziskový sektor a národní hospodářství	8
2.2.1	Členění národního hospodářství podle principu financování	8
2.2.2	Členění národního hospodářství podle pestoffa	9
2.3	Charakteristika neziskových organizací	10
2.3.1	Klasifikace neziskových organizací dle zákona o daních z příjmu.....	11
2.3.2	Klasifikace neziskových organizací dle třídících znaků	12
2.3.3	Neziskové organizace a sociální oblast.....	14
2.4	charakteristika příspěvkových organizací.....	16
2.4.1	Příspěvkové organizace státu	16
2.4.2	Příspěvkové organizace územních samosprávných celků	17
3	SPECIFIKA ČINNOSTI VYBRANÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	28
3.1	Charakteristika vybrané příspěvkové organizace.....	28
3.1.1	Stručná historie vybrané příspěvkové organizace	30
3.1.2	Domov pro seniory	30
3.1.3	Domov se zvláštním Režimem	31
3.1.4	Řízení organizace, personál a kvalita poskytovaných služeb.....	32
3.2	Marketing a marketingová analýza	32
3.2.1	Analýza prostředí.....	33
3.2.2	Analýza SWOT	39
4	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE.....	42
4.1	Analýza Rozvahy	43
4.1.1	Horizontální a vertikální analýza aktiv	44
4.1.2	Horizontální a vertikální analýza pasiv	48
4.2	Analýza výnosů a nákladů	53
4.2.1	Horizontální a vertikální analýza výnosů	53

4.2.2	Horizontální a vertikální analýza nákladů	59
4.3	Finanční analýza – poměrové ukazatele.....	63
4.3.1	Ukazatel autarkie.....	63
4.3.2	Ukazatel likvidity	64
4.3.3	Ukazatel zadluženosti.....	65
4.4	Shrnutí kapitoly	66
5	ZÁVĚR	68
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	71
	SEZNAM ZKRATEK	74
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHA Č. 1: ROZVAHA DOMOV NA ZÁMKU, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE	
	PŘÍLOHA Č. 2: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA AKTIV	
	PŘÍLOHA Č. 3: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA PASIV	
	PŘÍLOHA Č. 3: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA VÝNOSŮ	

1 ÚVOD

Neziskový sektor je velice důležitou a nezastupitelnou ekonomickou silou v prostředí České republiky a představuje jeden z významných společenských subsystémů. Funguje jako producent služeb, i jako zaměstnavatel. Je tvořen souborem subjektů s určitým posláním, který není založen za účelem zisku, ale za účelem uspokojování lidských potřeb. Tím přispívá k veřejnému blahu. Hlavním měřítkem tedy není finanční zisk, ale schopnost naplňovat veřejně prospěšnou činnost. Zabezpečuje zejména upokojujání služeb v oblasti sociální, vzdělávací, zdravotnictví, vědy a výzkumu, kultury, životního prostředí aj. Neziskové organizace mají mnoho forem, jako například spolky, nadace, nadační fondy, církevní právnické osoby a obecně prospěšné společnosti.

Mezi specifické subjekty veřejného neziskového sektoru patří příspěvkové organizace. Příspěvkové organizace jsou zřizovány státem nebo územně samosprávným celkem. Územně samosprávný celek tvoří kraje nebo obce, kterým ze zákona vyplývá povinnost chránit veřejný zájem, pečovat o vytvoření podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojovat potřeby občanů. Jde zejména o uspokojování potřeb ochrany a rozvoje zdraví, bydlení, výchovy a vzdělání, dopravy a spojů, potřeby informací, ochrany veřejného pořádku a celkového kulturního rozvoje. Zajímavostí je fakt, že příspěvkové organizace jsou vždy závislé na výši příspěvku, mohou vytvářet zisk, ale musí ho vložit zase zpět k rozvoji organizace.

Tématem diplomové práce je analýza hospodaření vybrané příspěvkové organizace. Jak už z názvu vyplývá, cílem diplomové práce je analýza a zhodnocení hospodaření vybrané příspěvkové organizace, se zaměřením na finanční a marketingovou oblast. Pro naplnění cíle této práce byla zvolena příspěvková organizace, Domov Na zámku Kyjovice.

Práce je rozčleněna do pěti částí, včetně úvodu a závěru. V teoretické části byla použita metoda deskripce. Obsahem teoretické části je stručná historie neziskového sektoru, členění národního hospodářství, obecná charakteristika neziskových organizací, klasifikace neziskových organizací z hlediska různých kritérií, poslání a cíle

neziskových organizací, stručná charakteristika sociální oblasti, příspěvkových organizací a detailní popis příspěvkových organizací územně samosprávných celků.

Další část práce je zaměřena na specifika činnosti příspěvkové organizace Domov Na zámku Kyjovice. Tato část práce přibližuje poslání, služby a cíle vybrané příspěvkové organizace. Rozdělení a rozlišení sociální péče, Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem. Kapitola také zahrnuje informace o řízení organizace a struktuře personálu a o kvalitě poskytovaných služeb. Dále je v této části práce obsažena analýza marketingového prostředí a analýza SWOT. Analýza marketingového prostředí zahrnuje mikroprostředí a makroprostředí organizace. SWOT analýza zahrnuje silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby organizace.

Praktická část práce obsahuje analýzu hospodaření vybrané příspěvkové organizace. Analýza je zaměřena na rozbor nákladů, výnosů, výsledku hospodaření, hospodaření s peněžními fondy, výši dotací, příspěvků, úhrady klientů a jejich změny v jednotlivých letech. Pro analýzu bylo zvoleno období v letech 2014–2017. Dále je v této kapitole proveden rozbor na základě finanční analýzy a poměrových ukazatelů autarkie, likvidity a zadluženosti.

Pro zpracování této práce byly využity podklady a informace z interních dokumentů příspěvkové organizace Domov Na zámku Kyjovice. Dále byly využity poznatky a informace z odborné literatury, elektronických dokumentů, platných zákonů a vyhlášek. K dosažení cíle práce byly zvoleny metody deskripce, analýzy, komparace a také grafické vyjádření a vlastní komentáře.

2 NEZISKOVÝ SEKTOR A PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Neziskový sektor je dynamicky rozvíjející se fenomén a součást moderní společnosti. Pro snazší pochopení podstaty neziskového sektoru a jeho fungování je v této kapitole věnován prostor historii, vývoji a podrobnému popisu neziskového sektoru.

2.1 HISTORIE A VÝVOJ NEZISKOVÉHO SEKTORU

Klíčové oblasti rozvoje neziskového sektoru bylo možné vysledovat již ve středověku a raném novověku, kdy měly charakter dobročinnosti. Charita, resp. filantropicky motivovaná činnost lidí a právo sdružovat se, dnes můžeme nalézt v pojmu neziskové aktivity. Filantropie, obecně označována jako láska k lidem a snaha pomoci bližnímu, vytváří základní sociální rámec charitativního chování. Již ve 13. století se formulovaly první neziskové organizace, zejména církevní, ale také organizace ve formě nadací a útulků. Vytvářely se za účelem podpory chudých, nemocných, postižených, či starých. [5]

Velmi důležitým pilířem pro neziskové organizace bylo umožnění vzniku právnické neziskové osoby, v podobně přijetí obecního zákonu rakouského, a to v roce 1811. V této době nebyl povolován vznik organizací, které narušovaly etiku, bezpečnost a podobně. Nový podnět pro neziskový sektor přineslo období Národního obrození, ve kterém docházelo k formování moderní občanské společnosti a k nárůstu různých společností, nadací a spolků. To vše vedlo k podpoře rozvoje kultury, umění, vědy a vzdělávání.

V období první republiky zažíval neziskový sektor svůj "zlatý věk", kdy došlo k nárůstu spolkové a nadační činnosti, se zaměřením zejména na sociální problémy a ochranu veřejného zdraví dětí a mládeže. Německou okupací v roce 1939 však přišlo první přerušení slibného vývoje a došlo ke zrušení některých neziskových organizací. Ostatní byly přísně centralizované a sloužily státní moci. Dalším obdobím bylo nastolení totalitního politického systému, ve kterém se sdružování občanů omezilo na řízené masové organizace.

Změnou politického režimu byl umožněn vznik tisícům politických organizací, kterou přinesl rok 1989. [4]

Formování a rozvoj neziskových organizací lze stručně vymezit do několika etap. Od roku 1990 do roku 1992 lze definovat vznik první právní úpravy a nastartování veřejné prospěšnosti. Etapa počínající rokem 1990 a končící rokem 1992 je charakteristická skeptickým a rezervovaným přístupem k neziskovému sektoru, zejména nevládního charakteru. V roce 1997 až 2001 se formuloval intenzivnější vztah státu k neziskovému sektoru (nový zákon o nadacích, příprava pravidel podpory nestátních neziskových organizací z ministerstev, obnovení činnosti Rady vlády pro nestátní neziskové organizace). V roce 2002 až 2013 nastala reforma veřejné správy a členstvím v Evropské Unii vznikly nové možnosti pro neziskové organizace. Etapu od roku 2014 do současnosti lze definovat jako vznik nového občanského zákoníku, nové právní úpravy neziskových organizací, zánik některých právních úprav a dosud nepřijatý zákon o veřejné prospěšnosti. [4]

2.2 NEZISKOVÝ SEKTOR A NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Prostor pro působení neziskových organizací je vymezen v rámci národního hospodářství a existuje celá řada kritérií, podle kterých je možné národní hospodářství členit. Je to prostor, ve kterém mohou neziskové organizace fungovat, vyvíjet svoji činnost a plnit svá poslání.

2.2.1 ČLENĚNÍ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ PODLE PRINCIPU FINANCOVÁNÍ

Národní hospodářství lze rozdělit na ziskový (tržní) sektor a na neziskový (netržní) sektor. Ziskový sektor je segment, který je charakterizován cílem tvořit zisk a je financován z prostředků získaných subjekty ziskového sektoru z prodeje statků, které buď za tržní cenu produkují nebo distribuují. Neziskový sektor je segment národního hospodářství, který funguje na principu přerozdělovacích procesů. Cílem neziskového sektoru je dosažení přímého užitku, který má podobu veřejných služeb. Neziskový (netržní) sektor lze dále rozčlenit na veřejný sektor, soukromý sektor a sektor domácností.

První část neziskového sektoru lze označit jako sektor veřejný. Veřejný sektor je financován z veřejných financí, řízen a spravován veřejnou správou. Rozhoduje se v něm veřejnou volbou a podléhá kontrole. Cílem je poskytování veřejné služby.

Další část neziskového sektoru je označována jako soukromý sektor. Soukromý sektor je financován ze soukromých financí fyzických a právnických osob. Tyto soukromé finance jsou vkládány bez očekávání zisku do konkrétní, předem vymezené produkce nebo služby. Sektor domácností, poslední část neziskového sektoru, se významně začleňuje do koloběhu finančních toků a vstupem na trh produktu, faktorů a kapitálu. [15]

2.2.2 ČLENĚNÍ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ PODLE PESTOFFA

Švédský ekonom Victor A. Pestoff využil pro znázornění rozdělení národního hospodářství plochu trojúhelníku, kde jsou zakresleny bloky, které vytváří výše zmiňované čtyři sektory. Pomocí Pestoffova lze znázorněním charakterizovat organizace působící v jednotlivých sektorech národního hospodářství takto:

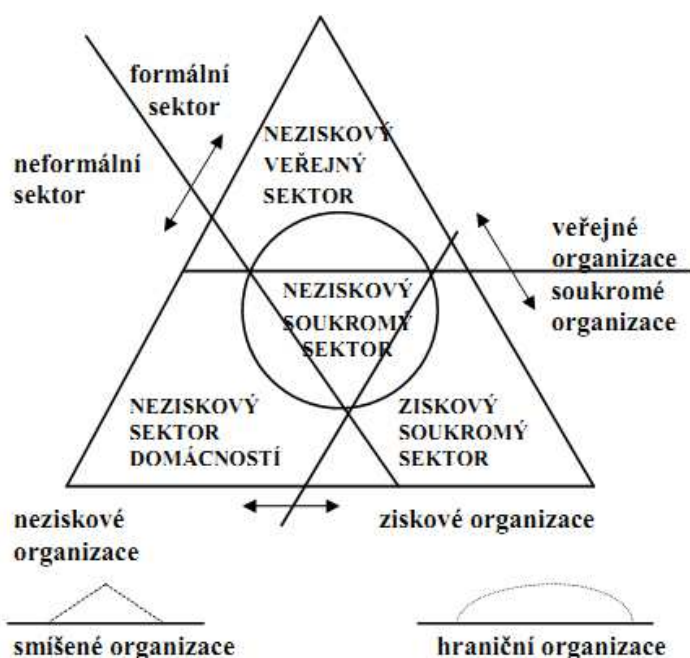
Sektor

- Ziskový, soukromý, tržní (první sektor),
- Neziskový, veřejný (druhý sektor),
- Neziskový, soukromý (nevládní, třetí sektor),
- Neziskový, domácnosti

Charakteristika organizací

- Ziskové, formální, soukromé (privátní),
- Neziskové, formální, veřejné,
- Neziskové, formální, soukromé (privátní),
- Neziskové, neformální, soukromé (privátní). [15, s. 17]

Obr. 2.1 Členění národního hospodářství dle Pestoffa

Zdroj: Rektořík, (2010, s. 16)

2.3 CHARAKTERISTIKA NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Charakteristika neziskových organizací není dosud v žádné právní normě ustálená. Používají se různá označení jako nevýdělečné organizace, neziskové organizace, organizace neziskového sektoru apod. Pro tento typ organizací platí, že nejsou založeny za účelem podnikání, a tudíž hlavním posláním není dosahování zisku, přestože zisk může být výsledkem hospodaření. Termín neziskové organizace označuje právnické osoby či organizace, které mají svého zřizovatele, zakládají se dle různých právních předpisů a podléhají registraci. Tyto organizace se zabývají získáváním a přerozdělováním finančních prostředků a jsou založené za účelem uspokojování potřeb určité skupiny, veřejného prospěchu nebo se záměrem dosáhnout určitého cíle. Obecně platí, že neziskové organizace mají vzrůstající ekonomický potenciál a přivádějí do svého regionu značné finanční prostředky.

Poslání neziskové organizace má zcela konkrétní charakter ve vztahu k důvodům, proč byla organizace založena a zároveň je definice poslání smyslem

existence těchto organizací. Poslání organizací je naplňováno prostřednictvím tzv. primárních (hlavních) funkcí a sekundárních (zabezpečovacích) funkcí. Primární funkce souvisí s diferenciací poslání (nemocnice, škola, charita apod.), přičemž obsah těchto funkcí je velmi těžko definovatelný. Sekundární funkce jsou naproti tomu téměř ve všech organizacích stejné, neboť plní funkci personální, provozní, správní a funkci komplexního hospodaření. [15]

Neziskové organizace si kladou určité cíle, které jsou odvozeny od poslání dané organizace a musí být schopny tyto cíle zabezpečit. Pro svoji činnost využívají organizace dva zdroje příjmů, a to vlastní zdroje a zdroje získané od druhých osob. Tyto zdroje příjmů mohou mít různou formu, dle typu organizace (příjmy ze státního rozpočtu, příjmy od místní samosprávy, příspěvky na provoz nebo na investice od zřizovatele, dotace, dary, příjmy z hlavní nebo vedlejší činnosti, příjmy z reklam, pronájmů, členské příspěvky, příjmy z veřejných sbírek, výnosy kostelních sbírek, příjmy za církevní úkony atd.).

Odlišností těchto organizací je skutečnost, že pracují a fungují na základě dobrovolnictví. Dobrovolníci jsou lidé pracující bez finanční odměny. Pro některé je angažovanost v těchto organizacích považována za druhou kariéru a mohou se tak podílet na řešení řady sociálních problémů. [17]

Obecně lze říci, že neziskové organizace vyplňují prostor mezi státem, státní správou a mezi občanem, který tyto služby potřebuje. Existuje mnoho způsobů, podle kterých lze neziskové organizace pro různé účely klasifikovat. V následujícím textu jsou uvedeny ty nejvýznamnější.

2.3.1 KLASIFIKACE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ DLE ZÁKONA O DANÍCH Z PŘÍJMU

Konkrétní výčet organizací byl vymezen v roce 2013 v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen ZDP), § 18, odst. 8:

- zájmová sdružení právnických osob, pokud mají právní subjektivitu a nejsou založena za účelem výdělečné činnosti,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,

- politické strany a politická hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace, nadační fondy,
- obecné prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- veřejné výzkumné instituce,
- školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,
- obce, organizační složky státu, kraje, příspěvkové organizace, státní fondy a subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon.

Výše uvedené neziskové organizace byly subjekty označené za poplatníky, kteří nejsou založeni nebo zřízeni za účelem podnikání. Každá z těchto organizací byla a je zřizována a usměrňována zákonem, vyhláškou, případně nařízením vlády, kde jsou stanoveny vznik, zánik, způsoby řízení a orgány organizací, včetně způsobů jejich hospodaření. Cílem ZDP je tedy vymezit nevýdělečné organizace dle kritéria „výdělečnosti“ a zdanit „výdělky“. Tento přehled organizací není dostačující pro pochopení poslání a cílů neziskových organizací. [16]

2.3.2 KLASIFIKACE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ DLE TŘÍDÍCÍCH ZNAKŮ

Bohatost poslání a cílů neziskových organizací a prorůstání jejich činností napříč občanskou společností vyvolává potřebu uspořádat je dle následujících třídících znaků:

- podle kritéria zakladatele,
- podle kritéria globálního charakteru poslání,
- podle kritéria právně organizační formy,
- podle kritéria způsobu financování,
- podle kritéria charakteristiky realizovaných činností.

Kritérium zakladatele

Neziskové organizace se dle kritéria zakladatele člení na *veřejnoprávní organizace*, které jsou založené veřejnou správou (ministerstvo, ústřední úřad státní správy) nebo samosprávou (obec, magistrát, kraj). Dále se člení na *soukromoprávní organizace*, založené soukromou fyzickou, nebo právnickou osobou (mohou zakládat

organizaci i společně). A v poslední řadě na *veřejnoprávní instituce*, jež jsou organizace, které vznikly za účelem veřejné služby, přičemž tato skutečnost je dána povinností ze zákona (příkladem je veřejná vysoká škola).

Kritérium globálního charakteru poslání

Dle kritéria globálního charakteru poslání se neziskové organizace člení na organizace *veřejně prospěšné*, založené s cílem produkovat veřejné a smíšené statky a uspokojovat potřeby celé společnosti. Příkladem je charita, ekologie, zdravotnictví, vzdělávání a veřejná správa. Dále jsou organizace *vzájemně prospěšné*, které jsou založené za účelem vzájemné podpory skupin občanů, či právnických osob a jejich posláním je tedy uspokojovat vlastní zájmy. Státní správa dbá na to, aby se jednalo o zájmy, které jsou ve vztahu k veřejnosti korektní, a tedy neodporují zájmům druhých občanů a právnických osob. Jedná se například o realizaci aktivit v kultuře, konfesních a profesních zájmů, ochrany zájmů skupin apod.

Kritérium právně organizační normy

Dle organizační normy se člení neziskové organizace na založené podle zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, a podle zákona č. 250/2000 Sb, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Dále se organizace člení na organizace založené podle ostatních zákonů platných pro neziskové organizace.

Kritérium financování

Neziskové organizace se podle kritéria financování dělí na organizace, které jsou financované *zcela z veřejných rozpočtů* (organizační složky státu a územní celky). Dále se člení na organizace, které jsou financované pouze zčásti z veřejných rozpočtů a na příspěvek mají legislativní nárok (příspěvkové organizace, vybraná občanská sdružení = spolky, církve a náboženské společnosti, politické strany a politická hnutí). Existují také organizace, které jsou financované z různých zdrojů (dary, sbírky, sponzoring, granty, vlastní činnost). A v poslední řadě se organizace dělí na financované především z výsledku realizace svého poslání.

Kritérium charakteristiky realizovaných činností

Společnými znaky *pro všechny typy* neziskových organizací lze uvést, že jsou právnickými osobami (s výjimkou organizačních složek), nejsou založené za účelem podnikání, ani za účelem produkce zisku. Uspokojují konkrétní potřeby občanů a komunit a mohou být financované z veřejných rozpočtů.

Společnými znaky *pro soukromé* neziskové organizace je fakt, že mají ze zákona povolenou svou autonomii ve vztahu k vnějšímu okolí. Členství v těchto organizacích je realizováno výhradně na principu dobrovolnosti (s výjimkou některých profesních komor), vytváří většinou neformální struktury sympatizantů, ale vždy v rámci legislativy, podle které byly založeny a podle které realizují svou činnost. [16]

2.3.3 NEZISKOVÉ ORGANIZACE A SOCIÁLNÍ OBLAST

Prvním podnětem pro založení neziskových organizací je snaha řešit určité problémy nebo jim předcházet, a to bez ohledu na ziskovost činnosti. Sociální programy, které neziskové organizace nabízí, jsou cílem, nikoliv prostředkem k dosažení jiných záměrů. Neziskové organizace mají dominantní postavení v sociální oblasti a patří jim významné místo při poskytování sociálních služeb.

Existuje mnoho definic pro sociální oblast a první z nich ji vymezuje jako součást oblasti veřejné a jako její obory (např. oblast sociálního zabezpečení, zdravotní oblast, speciální sociální služby atd.). Druhá definice označuje sociální oblast na základě toho, co ji odlišuje od ostatních oblastí, a to podle toho, zda výdaje na její opatření přispívají všeobecně uznávanému cíli, kterým je blahobyt.

Sociální oblast je také vymezována jako soubor aktivit, které promyšleně směřují ke zlepšení základních životních podmínek obyvatelstva jako celku a k zabezpečení, či k udržování sociální suverenity a sociálního bezpečí v rámci daných hospodářských a politických možností státu. [1]

Další možností, jak lze vymezit sociální politiku, je rozdělení do tří přístupů: *„v prvním přístupu je charakteristické široké pojetí sociální politiky, lze ji vymezit jako konkrétní jednání státu, kterým je ovlivňována sociální realita dané společnosti v širokém měřítku a váže se bezprostředně k životním podmínkám lidí. Ve druhém přístupu je sociální politika vymezována jako oblast (součást) hospodářské politiky.*

Cílem je eliminace sociálních tvrdostí, které doprovázejí fungování tržního mechanismu. Tento přístup redukuje sociální politiku na systém opatření především v oblasti zaměstnanosti, mzdového vývoje a sociálního zabezpečení. Třetí přístup představuje nejuzší pojetí sociální politiky, která je ztotožňována se sociálním zabezpečením. Sociální politika je zde redukována na soubor opatření v oblasti důchodového zabezpečení, nemoci, sociální péče a na pomoc rodinám s dětmi. V tomto pojetí je soubor opatření ve prospěch osob, jejichž životní úroveň je alespoň po určitou dobu zajišťována ze společenských spotřebních fondů, a nikoliv na základě rozdělování podle pracovního výkonu. [1, s. 25]

Obsahem sociální oblasti je obecně péče o blahobyt lidí a jde především o to, aby stát přispíval především k zajištění dobrého vzdělání, zdraví a nezbytného příjmu, resp. příjmů. Cílem sociální oblasti je sociální ochrana obyvatelstva a lze ji chápat jako systematickou snahu o odstranění obtížných životních podmínek vedoucí k ekonomické a sociální nouzi, kterou jednotlivci nedokážou ochránit.

Sociální oblast a péče o seniory

Každá vývojová životní etapa má své zákonitosti, ovlivňující kvalitu, způsob a rozsah našeho života. Etapou, která je vnímaná spíše negativně, je období stárnutí a stáří. Můžeme říci, že člověk, který dosáhl určitého vyššího věku, vykazující známky stárnutí, je nazýván seniorem. Pohled na seniory je vnímám spíše jednostranně a s obavami. Pro mnoho lidí je stáří nejkrásnějším životním obdobím, ve kterém mají volný prostor k realizaci všeho, co zatím v životě z různých důvodů nestihli. Na druhou stranu, stáří je přirozené, poslední období lidského života a pozvolna se v něm omezují funkce lidského organismu.

Jsou očekávány problémy, které mohou stárnutí provázet, jakým je omezení v důsledku ztráty soběstačnosti, snížení mentálních funkcí, omezení kontaktů s okolním prostředím a ztráta seberealizace. V důsledku narušené soběstačnosti jsou senioři pro uspokojení svých každodenních potřeb odkázáni na pomoc jiné osoby. Staří lidé mají většinou úzký vztah k místu, kde žijí a s rostoucím věkem mají strach ze změn, spolu s neochotou se stěhovat. Většina seniorů je soběstačných s pomocí rodiny a rodinných příslušníků nebo potřebuje pomoc pouze v domácnosti. V situaci, kdy senior není

schopen pro svůj zdravotní stav pečovat sám o sebe, lze využít dvě možnosti, jak vyřešit tento problém. Je zde možnost využívat domácí péče v domácím prostředí. Jestliže zdravotní stav seniora nepřipouští domácí péči, je nutná hospitalizace neboli ústavní péče. Zde nastává otázka, jak do budoucna zajistit kvalitní zdravotní a sociální péči a přiměřené hmotné zabezpečení pro seniory. O vytváření pozitivního společenského prostředí pro řešení problémů spojených se stářím, usilují právě převážně neziskové organizace. [10]

Jak již bylo popsáno výše, existuje mnoho druhů neziskových organizací, které působí v sociální oblasti. Mezi specifické formy těchto organizací, které rovněž vykonávají sociální služby, patří příspěvkové organizace. Příspěvkové organizace jsou dále podrobně popsány v následujících kapitolách.

2.4 CHARAKTERISTIKA PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

Příspěvkové organizace jsou neziskové organizace spadající do státního sektoru a zabezpečující převážně realizaci výkonu veřejné správy. Nejsou zakládány za účelem podnikání a tvorby zisku, hospodaří na základě schváleného rozpočtu a mohou hospodařit i s finančními prostředky, které získají vlastní činností. Příspěvkové organizace jsou právnické osoby a účetními jednotkami. Rozlišujeme, zda jsou zřizované státem nebo územně samosprávným celkem.

2.4.1 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE STÁTU

Příspěvkové organizace státu jsou zřízené některým z ústředních orgánů státní správy, podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, část pátá § 51 a § 54. Státní příspěvkové organizace vzniklé před tímto datem nadále přetrvávají, některým byla změněna právní forma na organizační složky státu a jiné byly v rámci reformy veřejné správy předány do správy krajů a obcí.

Státními příspěvkovými organizace jsou například dětské diagnostické ústavy, dětské domovy nebo speciální školy, fakultní nemocnice nebo psychiatrické léčebny, výzkumné ústavy, muzea, galerie, knihovny celostátního významu.

V případě státní příspěvkové organizace, nově organizační složky státu, je potřeba ke zřízení předchodí souhlas Ministerstva financí (§ 4). O zřízení rozhoduje zřizovatel opatřením (§ 20), jehož součástí je zřizovací listina. [21]

Hospodaření státní příspěvkové organizace

Příspěvková organizace státu hospodaří s peněžními prostředky získanými z hlavní činnosti a přijatými ze státního rozpočtu, pouze v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem, prostředky získanými jinou činností, peněžními dary od fyzických a právnických osob a prostředky poskytnutými ze zahraničí. Hlavní činnost organizace je vymezená zřizovatelem a v případě příspěvkové organizace zřízené zákonem je hlavní činnost vymezená zákonem. Jiná činnost příspěvkové organizace musí být sledovaná odděleně od hlavní činnosti. Předmět a rozsah jiné činnosti musí zřizovatel doplnit do zřizovací listiny před jejím započítáním. Finanční vztahy stanovené zřizovatelem zahrnují příspěvek na provoz ze státního rozpočtu, individuální a systémové dotace na financování programů a akcí, návratná finanční výpomoc a odvod z odpisů. Hospodářský výsledek je tvořen výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a ziskem vytvořeným v jiné činnosti po zdanění. Peněžní fondy příspěvkové organizace tvoří rezervní fond, fond reprodukce majetku, fond odměn, fond kulturních a sociálních potřeb. [17]

2.4.2 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Příspěvkové organizace územních samosprávných celků (dále jen „ÚSC“) zřizuje kraj nebo obec a řídí se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů § 27 - § 37. Kraj nebo obec zřizuje příspěvkovou organizaci pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Příspěvková organizace ÚSC hospodaří dle § 28 zákona č. 250/2000 s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky získanými z rozpočtu svého zřizovatele. Finanční prostředky jsou poskytovány příspěvkové organizaci z rozpočtu zřizovatele prostřednictvím příspěvku na provoz. Dále příspěvková organizace ÚSC hospodaří s peněžními prostředky svých fondů, peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků

poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí. Příspěvková organizace dále hospodaří s dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů. Taktéž hospodaří s dotací na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě, kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského procesu, z finančního mechanismu Norska a programu Švýcarsko-české spolupráce. [22, § 28]

Zřizovatel je povinen provádět kontrolu hospodaření příspěvkové organizace. Zisk může příspěvková organizace vytvářet ze své doplňkové činnosti a lze ho použít jen ve prospěch své hlavní činnosti. Jiné využití zisku, než je hlavní činnost, může povolit zřizovatel. V kompetenci zřizovatele je také to, že může své příspěvkové organizaci uložit odvod do svého rozpočtu za určitých podmínek. Příspěvková organizace ÚSC není oprávněna nakupovat akcie či jiné cenné papíry, není také oprávněna poskytovat dary jiným subjektům, ale je oprávněna uzavírat smlouvy o půjčce nebo úvěru jen po předchozím souhlasu zřizovatele. [15]

Zřízení, změna a zrušení příspěvkové organizace ÚSC

Ke zřízení příspěvkové organizace je dle zákona o krajích a zákona o obcích oprávněné výhradně zastupitelstvo obce, či kraje. Zřizovací listinu, která je základní dokument vzniku příspěvkové organizace, vydává zřizovatel. Zřizovací listina obsahuje náležitosti jako jsou název a sídlo příspěvkové organizace a vymezení hlavních činností – zda bude organizace provozovat pouze hlavní činnost nebo jí bude povoleno i provozování ekonomické činnosti. Dále pak obsahuje informace o svěřeném majetku, statutární orgány příspěvkové organizace a dobu, na kterou je zřízená. Platnost zřizovací listiny je stanovena na dobu neurčitou. Ve zřizovací listině lze také upravit další práva a povinnosti mezi příspěvkovou organizací a zřizovatelem. Současně se zřizovací listinou vydá příspěvková organizace také organizační řád, kde jsou upraveny zásady činnosti a řízení organizace, organizační strukturu, úkoly a vzájemné vztahy jednotlivých úseků. Po jednání zastupitelstva obce a kraje je nutné zabezpečit zápis příspěvkové organizace do Ústředního věstníku ČR a dále do obchodního rejstříku. [19]

Pokud příspěvková organizace neplní svůj účel, po který byla založena, může se zřizovatel rozhodnout pro zrušení, splynutí, sloučení nebo rozdělení dané organizace. Může dojít ke skutečnostem, kdy je nutné, aby příspěvková organizace ukončila svou činnost. K zániku organizace lze dojít po uplynutí doby, na kterou byla zřízena nebo z jiných důvodů, například ekonomických.

Finanční hospodaření příspěvkové organizace ÚSC

Základním předpokladem pro udržení dlouhodobého fungování příspěvkové organizace je zabezpečení jejího financování v dostatečné výši a ve vhodné struktuře. Příspěvková organizace musí určitým způsobem získávat zdroje na krytí nákladů svého fungování a na činnosti, které vyvíjí. Existuje několik druhů, dle kterých jsou příspěvkové organizace financovány. [16]

Příspěvková organizace ÚSC je dle § 28 odst. 7, zákona č. 250/2000 Sb., napojena na rozpočet zřizovatele prostřednictvím příspěvku na provoz, v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejích potřeb. Zřizovatel může také příspěvkové organizaci uložit povinnost odvodu do svého rozpočtu, jestliže její plánované výnosy překračují plánované náklady (a to jako závazný ukazatel rozpočtu), nebo jsou její investiční zdroje větší, než jejich potřeba užití podle rozhodnutí zřizovatele. Důležitým nástrojem pro finanční hospodaření příspěvkové organizace ÚSC je vedení účetnictví a rozpočet, kde lze sledovat hospodaření organizace s veřejnými prostředky.

Dalším způsobem, jak lze financovat příspěvkovou organizaci ÚSC, je prostřednictvím příjmů z vlastní činnosti. Hlavní činnost je vymezená zřizovatelem při jejím zřízení a zahrnuje nejen úplaty za služby nebo prodej zboží, ale také výnosy ze smluvních vztahů (např. smluvní pokuty, úroky z prodlení, úroky z vkladů na bankovních účtech, výnosy z prodeje a pronájmu majetku, náhrady od pojišťoven za pojistné události a jiné). [19]

Kromě příjmů z vlastní činnosti mohou také příspěvkové organizace ÚSC získávat prostředky z doplňkové činnosti (vedlejší, hospodářské), která navazuje na hlavní účel. Doplňková činnost je povolena zřizovatelem, aby příspěvková organizace mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých

zaměstnanců. Tato činnost nesmí narušovat hlavní účel organizace a sleduje se odděleně. [22, § 27]

Financovat příspěvkovou organizaci ÚSC lze také pomocí transferů. Dle Českého účetního standardu č. 703. Transferem se rozumí „*poskytnutí peněžních prostředků z veřejných rozpočtů i přijetí peněžních prostředků veřejnými rozpočty, včetně prostředků ze zahraničí, zejména v případě státního rozpočtu, rozpočtů územních samospráv či státních fondů, tedy zejména dotace, granty, příspěvky, subvence, dávky, nenávratné finanční výpomoci, podpory či peněžní dary*“.

Za transfer se dle ČÚS č. 703 nepovažuje „*poskytnutí, či přijetí peněžních prostředků v rámci dodavatelsko – odběratelských vztahů, informace o otevření limitu výdajů v případě organizačních složek státu, daně, poplatky a obdobné dávky, pokuty, penále, odvody a obdobné platby a také dotace zřizovatele určené na pořízení dlouhodobého majetku jím zřizované příspěvkové organizací*“.

Transfery členíme na průtokové, transfery bez vypořádání a transfery s povinností vypořádání. Dále je třeba u příjemce transferu rozlišovat, zda se jedná o neinvestiční (provozní) transfer, který je určený na provozní náklady, nebo investiční transfer, který slouží k financování dlouhodobého majetku.

Peněžní fondy jsou upraveny rozpočtovými předpisy a jejich účetní stav by měl být také finančně kryt stavem na bankovním účtu. V případě příspěvkové organizace ÚSC jsou tyto fondy upraveny zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

a) rezervní fond

Dle § 30, zákona č. 250/2000 Sb., je základním zdrojem rezervního fondu zlepšený výsledek hospodaření příspěvkové organizace, na základě schválení jeho výše zřizovatelem. Dalším zdrojem mohou být také peněžité dary a prostředky poskytnuté ze zahraničí. Rezervní fond se používá k úhradě ztráty za minulá léta, k rozvoji další činnosti, k časovému překlenutí rozdílů mezi výnosy a náklady, k úhradě sankcí. Dále pak k posílení investičního fondu, ke kterému je nutný souhlas zřizovatele.

b) investiční fond

Investiční fond dle § 31, zákona č. 250/2000 Sb., slouží k financování investičních potřeb příspěvkové organizace. Zdrojem investičního fondu jsou odpisy z hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku prováděného podle odpisového plánu, který rovněž schvaluje zřizovatel. Dále pak tento fond tvoří investiční dotace z rozpočtu zřizovatele a investiční příspěvky ze státních fondů. Po souhlasu zřizovatele také výnosy z prodeje hmotného dlouhodobého majetku. V poslední řadě tvoří tento fond dary a příspěvky jiných subjektů a převody z rezervního fondu. Investiční fond se používá k financování investičních výdajů, k úhradě investičních úvěrů a půjček a na financování údržby a oprav.

c) fond odměn

Fond odměn příspěvkové organizace je tvořen dle § 32, zákona č. 250/2000 Sb., ze zlepšeného výsledku hospodaření, a to do výše jeho 80 %, nejvýše však do výše 80 % limitu prostředků na platy a používá se k úhradě případného překročení na platy. Převod peněžních prostředků do fondu odměn schvaluje zřizovatel a z fondu se také hradí odměny.

d) fond kulturních a sociálních potřeb

Fond kulturních a sociálních potřeb (dále jen „FKSP“) příspěvkové organizace je tvořen dle § 33, zákona č. 250/2000 Sb., základním přídělem na vrub nákladů z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a státní plnění za vykonávanou práci. Příděl do tohoto fondu je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přídělu se provede v rámci účetní uzávěrky.

Fond kulturních a sociálních potřeb se užívá k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb, zejména zaměstnanců a dalších vyjmenovaných kategorií osob. [13]

Majetek příspěvkové organizace ÚSC

Příspěvková organizace ÚSC může využívat majetek jak cizí, tak vlastní. Za cizí majetek lze považovat majetek svěřený do správy zřizovatelem, majetek získaný na

základě výpůjčky, či jiného bezúplatného užívání a majetek získaný na základě nájemní nebo podnájemní smlouvy, využívaný k doplňkové činnosti. Za vlastní majetek lze považovat majetek získaný darem, děděním, na základě zákona, na základě smluvních vztahů (např. tržeb od zdravotních pojišťoven) a majetek získaný vlastní činností z vlastních zdrojů (např. z doplňkové činnosti). [8]

a) Majetek cizí

Příspěvková organizace hospodaří s majetkem svěřeným od zřizovatele v rozsahu stanoveném zřizovací listinou. Příspěvková organizace je povinna a oprávněna svěřený majetek držet a hospodárně využívat pro plnění hlavního účelu, předmětu činnosti a doplňkové činnosti, pečovat o jeho zachování a rozvoj. Dále je povinna majetek udržovat a provádět opravy, vést jej v evidenci a v účetnictví. Při nakládání s majetkem je příspěvková organizace povinna dodržet povinnosti uložené zřizovatelem. Dále je dle pokynů zřizovatele povinna chránit majetek před zničením, odcizením nebo zneužitím a pojistit jej. Příspěvková organizace je dále oprávněna majetek v souladu s předpisy řádně odepisovat a odpisy zahrnovat do svých nákladů. Odpisy jsou součástí a zdrojem investičního fondu, jehož užití se řídí obecně závazným předpisem.

Majetek získaný na základě výpůjčky, či jiného bezúplatného užívání, nájemní nebo podnájemní smlouvy, je veden v účetnictví obce, příspěvková organizace o něm neúčtuje, netvoří odpisy a může s takovým to majetkem nakládat dle podmínek uzavřených smluvních vztahů. [13]

b) Majetek vlastní

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů § 27 vymezuje, že příspěvková organizace nabývá majetek pro svého zřizovatele a zřizovatel může stanovit, ve kterých případech je k nabytí takového majetku třeba jeho předchozí písemný souhlas.

Dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v § 27 se uvádí, že příspěvková organizace může do svého vlastnictví nabýt pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena, a to

- bezúplatným převodem od svého zřizovatele,

- darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
- děděním, bez předchozího souhlasu zřizovatele je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout, nebo
- jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

Pokud se stane majetek pro příspěvkovou organizaci, která jej nabyla do svého vlastnictví trvale nepotřebný, nabídne jej přednostně bezúplatně zřizovateli. Příspěvková organizace může tento majetek převést do vlastnictví jiné osoby, za předpokladu, odmítne-li zřizovatel písemnou nabídku a vydá-li souhlas k převodu. [13]

Účetnictví příspěvkové organizace ÚSC

Účetnictví příspěvkové organizace je nositelem specifických znaků a tvoří nezastupitelnou základnu pro všechny řídicí a kontrolní systémy. Pravdivě, spolehlivě a věrně zobrazuje velikost a strukturu majetku a závazků, strukturu zdrojů financování a tvorbu hospodářského výsledku. Účetnictví umožňuje analýzu současného stavu a je užitečné pro rozhodování do budoucnosti. Dále také umožňuje srovnávat jednotlivé výsledky mezi účetními jednotkami a inspirovat řídicí pracovníky, aby uplatňovali progresivní metody finančního řízení.

Příspěvková organizace ÚSC se řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdější předpisů a je povinna dodržovat požadavky na vedení účetnictví. Dalším právním předpisem je vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. Regulace účetnictví je také realizována prostřednictvím Českých účetních standardů, řady 7, které slouží ke sjednocení a úpravě účetních postupů.

Účetnictví má být vedeno dle výše uvedeného právního rámce a je třeba dodržovat princip správnosti, úplnosti, průkaznosti, srozumitelnosti, přehlednosti, při zachování trvalosti účetních záznamů.

Příspěvková organizace vede účetnictví v plném rozsahu nebo ve zjednodušeném rozsahu, pokud tak rozhodne její zřizovatel. Zjednodušený rozsah účetnictví je upraven v zákoně o účetnictví § 9. Většina příspěvkových organizací vede účetnictví v plném rozsahu a účetní knihy jsou uspořádané z časového hlediska

(deníky), z věcného hlediska (hlavní kniha), knihy analytických účtů a podrozvahové účty. Účetní záznamy začínají k prvnímu dni účetního období a tím je kalendářní rok, který je současně i rozpočtovým rokem, jež končí k 31. 12.

Účetní závěrka organizace by měla být průkazná a úplná tak, aby umožnila uživatelům vyhodnotit předvídatelnost rizik a ztrát ve vztahu k věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Účetní závěrka obsahuje rozvahu neboli přehled o aktivech (struktura majetku) a pasivech (zdroje majetku). Dále pak obsahuje výkaz zisku a ztráty (přehled nákladů a výnosů v členění na hlavní a doplňkovou činnost), přílohu doplňující informace rozvahy, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. K poslednímu dni účetního období uzavírají organizace účetní knihy a sestavují účetní závěrku. Tato povinnost je dána ze zákona o účetnictví. Účetní jednotky sestavují buď řádnou, mimořádnou nebo mezitímní účetní závěrku. Příspěvková organizace je povinna ze zákona o účetnictví zveřejňovat účetní závěrku ve sbírce listin obchodního rejstříku u příslušného rejstříkového soudu.

Rozvaha účetní jednotky je založena na bilančním principu, kdy na jedné straně je vyčíslen úhrn prostředků organizace (aktiva) a na druhé straně úhrn jejich zdrojů (pasiva). Rozvaha je rovnovážný stav prostředků a jejich zdrojů a sestavuje se k rozvahovému dni, zpravidla na konci účetního období. Výkaz je sestavován dle účetních standardů.

Velice důležitý výkaz organizace je také výkaz zisku a ztráty neboli výsledovka. Zachycuje konečné stavy nákladů a výnosů za sledované období a vyčísluje výsledek hospodaření za běžné období účetní jednotky.

Přehled o peněžních tocích je definován přírůstky a úbytky peněžních prostředků a ekvivalentů, ke kterým došlo v průběhu sledovaného období.

Přehled o změnách vlastního kapitálu je výkaz, který podává detailní přehled o pohybech jednotlivých složek vlastního kapitálu během sledovaného období. Tento výkaz je doplněk k rozvaze, kde jsou vykazovány stavové položky vlastního kapitálu běžného a minulého účetního období. Přehled o změnách vlastního kapitálu tedy ukazuje podrobnosti, jakým způsobem se tyto položky snižovaly nebo zvyšovaly

v průběhu účetního období. Vlastní kapitál se skládá z jmění účetní jednotky a vyjadřuje vlastní zdroj krytí aktiv, bezúplatně převzatý majetek a dotace na pořízení dlouhodobého majetku.

Příloha k účetní závěrce vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Je nedílnou součástí účetní závěrky a poskytuje velmi významné informace pro její uživatele. Spolu s ostatními výkazy by měla být její příloha vždy zveřejňována. Rovněž je upravena ve vyhlášce č. 410/2009 Sb. [12]

Daňové aspekty Příspěvkové organizace ÚSC

Příspěvkové organizace patří dle § 17, zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“) mezi veřejně prospěšné poplatníky. Veřejně prospěšným poplatníkem se pro tyto daňové účely rozumí poplatník, který v souladu se zákonem jako svou hlavní činnost neprovozuje podnikání. Následně ZDP upravuje dle § 18 příjmy, které nejsou předmětem daně. Mezi tyto příjmy se řadí příjmy z činností, jež nezahrnují podnikání, za podmínku, že vynaložené náklady v souvislosti s prováděním těchto činností jsou vyšší. Dále příjmy z dotací, z příspěvku na provoz, podpory nebo jiná obdobná plnění ze státního rozpočtu, výnosy daní, poplatku, či jiného peněžitého plnění, jež plynou z peněžitého plnění obcí nebo krajů. Příjmy, které nejsou předmětem daně, jsou také příjmy z úroků u vkladů na běžném účtu a příjmy z úplatných manipulací se státním majetkem (tyto příjmy jsou příjmem státního rozpočtu).

Mezi příjmy, které jsou předmětem daně, dle § 18 a odst. 2, ZDP vždy řadíme příjmy z reklamy, z členského příspěvku, příjmy v podobě úroků a příjmy z nájemného, s výjimkou nájmu státního rozpočtu.

Příjmy osvobozené od daně dle § 19, ZDP, které se dotýkají příspěvkových organizací, jsou příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně a z úroků z přeplatků zaviněných orgánem správy sociálního zabezpečení. Osvobozené jsou také příjmy plynoucí jako náhrada za věcné břemeno, vzniklé ze zákona, nebo rozhodnutím státního orgánu podle zvláštního právního předpisu, a také příjmy plynoucí jako náhrada za vyvlastnění na základě zvláštního právního předpisu. [12]

Při stanovení základu daně jsou posuzovány výdaje jako daňové a nedaňové, které jsou uvedeny v § 24 - § 25, ZDP. Za daňové výdaje lze považovat výdaje, které

jsou vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Dále výdaje, které jsou prokázané existenčně a v jejich výši poplatníkem, a výdaje, jejichž výše je stanovena ZDP a zvláštními předpisy. Mezi nedaňové výdaje lze zařadit výdaje vynaložené na příjmy, které nejsou předmětem daně, výdaje vynaložené na příjmy od daně osvobozené a výdaje vynaložené na příjmy nezahrnované do základu daně.

Od základu daně si příspěvkové organizace mohou odečíst daňovou ztrátu, která organizaci vzniká, pokud daňově uznatelné náklady převyšují příjmy zdaňovaného základu daně. Dále lze odečíst 100 % odpočtu výdajů vynaložených ve zdaňovacím období na výzkum a vývoj a 30 % odpočtu od základu daně.

Dále si mohou příspěvkové organizace dle ZDP uplatnit slevu na dani, za kterou se považuje sleva z titulu zaměstnávání zaměstnanců se zdravotním postižením. [12]

Sociální služby

Nejsilnější a největší část neziskového sektoru tvoří právě oblast v poskytování sociálních služeb. Obecně je poslání sociálních služeb specifikováno jako pomoc lidem udržet si nebo znovu získat své místo ve společnosti, komunitě, ve svém přirozeném společenství, kde žijí. Sociální služba je tedy činnost nebo soubor činností, které pomáhají lidem v sociální nouzi. Stěžejní zákonnou normou v oblasti sociálních služeb je zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Poskytovat sociální služby mohou územní samosprávné celky a jimi zřizované právnické osoby, další právnické osoby, fyzické osoby, ministerstvo a jim zřízené organizační složky státu nebo státní příspěvková organizace, při splnění podmínek zákona. Většina pobytových sociálních zařízení je v České republice zřizována kraji nebo obcemi. Uživatelem sociální služby může být kdokoliv, kdo uzavřel smluvní vztah s poskytovatelem těchto služeb.

Zákon dále vymezuje tři druhy služeb, a to sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Ve vztahu k seniorům zákon definuje terénní a ambulantní služby, které umožňují dotyčným osobám setrvat v nepříznivé situaci, v domácím prostředí. V poslední řadě jsou dle místa poskytování sociálních služeb vyčleněny pobytové služby. Sociální poradenství je nedílnou součástí všech sociálních služeb a rozlišuje se dále na základní sociální poradenství a odborné sociální poradenství. Mezi služby sociální péče, které mohou senioři využívat, řadíme především

osobní asistenci, pečovatelskou službu, denní a týdenní stacionáře, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, domovy pro osoby se zdravotním postižením, sociální služby ve zdravotnických zařízeních ústavní péče a další. Zákon o sociálních službách v § 53 dále definuje služby sociální prevence, které mají napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů. Zákon o sociálních službách přesně specifikuje jednotlivé sociální služby a zároveň vymezuje přesné podmínky pro jejich poskytování i všechny související podmínky realizace.

Poskytované sociální služby v pobytových zařízeních jsou financovány více zdroji. Mezi tyto zdroje se řadí úhrady od klientů a příspěvky na péči. Příspěvek na péči je finanční částka stanovená zákonem, určená pro občany především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu, závislých na pomoci jiné osoby při běžných denních činnostech. Příspěvek je poskytován seniorům, nikoliv poskytovali sociálních služeb. Příspěvek na péči je rovněž upraven zákonem o sociálních službách, § 7 - § 30. [10]

3 SPECIFIKA ČINNOSTI VYBRANÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Tato kapitola se zaměřuje na charakteristiku příspěvkové organizace Domov Na Zámku Kyjovice. Obsahem kapitoly je také stručná historie, specifika činnosti organizace, hospodaření a způsob financování. Dále je v této kapitole provedena analýza marketingového prostředí organizace a analýza SWOT.

3.1 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Základní informace o příspěvkové organizaci Domov Na zámku, Kyjovice.

Identifikace:

Název: Domov Na zámku, příspěvková organizace

Adresa: Kyjovice 1, 747 68

IČO: 71197001

Ředitel: Ing. Leo Nevřela

Tel.: 553 778 026, 724 217 082

Email: reditel@domov-kyjovice.cz

Č. ú.: 3337821/0100

Moto organizace: „*Nejen obohatit život o léta, ale léta o život*“

Domov Na Zámku je příspěvková organizace, která je zřízena Moravskoslezským krajem (dále jen „MSK“). Nachází se v malé obci Kyjovice, ležící mezi Ostravou a Opavou. Domov na zámku tvoří zámecký areál, který je zasazen do malebné přírody a je památkově chráněný. Součástí areálu je také rozsáhlý park, ve kterém se nachází spousta vzácných dřevin a je zde možnost věnovat se procházkám a klidné relaxaci.

Areál tvoří dvě hlavní budovy označeny jako B1 a B3, jejichž rozloha činí 1370 m² a vedlejší budova, označena jako B2, o rozloze 750 m². Dalším objektem areálu je dílna a „chata“, která slouží jako sklad materiálu a sušárna prádla.

Příspěvková organizace byla zřízena dne 1. 1. 2004 na základě usnesení Zastupitelstva Moravskoslezského kraje. Hlavním účelem zřízení organizace je poslání spočívající v poskytování sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. V Domově Na Zámku jsou provozovány a zaregistrovány dvě sociální služby, a to Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem. Sociální služby jsou poskytovány tak, aby napomáhaly udržet uživatelům jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti. V případech, kdy to vylučuje jejich stav, zajistit uživatelům důstojné prostředí a zacházení. Pobytové služby jsou poskytovány uživatelům, kteří mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku a zdravotního stavu, a kteří potřebují určitou pomoc, podporu, případně plné zajištění svých základních potřeb. Domov Na Zámku usiluje o kvalitu svých služeb a pro tyto potřeby má vytvořené a přijaté standardy kvality. Provádí se zde pravidelné hodnocení kvality služeb.

Domov Na Zámku nabízí pomoc rodinám s těžkou životní situací, především tedy s hledáním vhodné péče o své nejbližší, poradenství, či jiné služby. Následně také dbá na důkladné seznámení se se všemi potřebnými informacemi souvisejícími s pobytem v zařízení. K tomuto procesu je nápomocna sociální pracovnice, která seznamuje potenciální klienty s vnitřními pravidly pobytu, s potřebnými podklady, doklady a formuláři. V zařízení jsou přítomny jak sociální pracovnice, tak tým pracovníků na úseku přímé péče, kteří jsou nápomocni při vlastním poskytování sociálních služeb. Poskytují potřebné informace z oblasti sociální i sociálně právní, pomáhají při řešení opatrovnických náležitostí v případech zbavení způsobilosti k právním úkonům, pomáhají při řešení problémových situací apod. Sociální pobytová služba je poskytována klientům nepřetržitě po celý rok, 24 hodin denně, na základě Smlouvy o poskytování sociální služby. Zájemci o službu jsou přijímáni na základě své žádosti a mají právo svůj pobyt ukončit výpovědí smlouvy.

Cílem a snahou Domova Na Zámku je efektivní koordinace a propojování sociálního prostředí služeb rodiny, úřadů aj., v zájmu podpory samotného uživatele. [35]

3.1.1 STRUČNÁ HISTORIE VYBRANÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Historie Domova na Zámku Kyjovice sahá až do roku 1783, kdy Quido Antonín z Kalkreuthu nechal postavit pozdně barokní zámek a následně v první polovině 19. století jej nechal hrabě Falkenhain rozšířit a upravit do empírového stylu. Na konci století přešel zámek do vlastnictví hrabat Stolbergů a tento rod žil v Kyjovicích až do roku 1945, poté byl rod vypovězen. K datu 21. 6. 1945, po válce, převzala zámek charita. Počátkem roku 1950 byla v zámeckých prostorách zřízena Okresní pomocná škola, která ale neměla dlouhého trvání a o rok později zde zahájila činnost Krajská škola pro mládež. Od roku 1966 přešel zámek do rukou Okresního výboru, Odboru sociálního zabezpečení. Následující rok se datuje jako vznik domova důchodců. Během několika následujících let prošla budova zámku rozsáhlou rekonstrukcí a stala se dominantou obce. K areálu Domova Na Zámku patří i zámecký park, kterému věnovala pozornost hrabata z rodu Stolbergů a značně ho rozšířila. Byly zde vysázeny vzácné druhy dřevin a na sortimentu dřevin se také podíleli zahradníci A. Dragoun a J. Kupka, kteří dosazovali vzácnější exempláře a prováděli aklimatizační procesy. V současnosti je park vyhledávaným místem pro relaxaci a načerpáním nových sil. V areálu zámeckého parku se konají i nadační akce věnované handicapovaným dětem. [35]

3.1.2 DOMOV PRO SENIORY

Posláním domova pro seniory je poskytování celoroční pobytové služby seniorům, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo nemoci a nejsou schopni zvládat péči o sebe a svou domácnost vlastními silami nebo za pomoci rodinných příslušníků či terénních služeb.

Cílem služby Domova pro seniory je zajistit sociální a ošetrovatelskou péči dle individuálních potřeb uživatelů. Cílem je také zajistit také klidné a důstojné prožití stáří a udržení maximální soběstačnosti. Domov pro seniory také usiluje o udržení běžného způsobu života uživatelů, které se co nejvíce přibližuje životu v domácím prostředí. V neposlední řadě dbá na vytváření nových kontaktů mezi uživateli a udržení stávajících sociálních kontaktů.

Domov pro seniory je zacílen na skupinu osob starších 65 let, u nichž je míra závislosti na pravidelné pomoci jiné fyzické osoby středně těžká, až úplná. Kapacita

Domova pro seniory je pro 20 osob. Tato služba je provozována v třípodlažní zrekonstruované vedlejší budově označované jako B2. Bydlení je poskytováno buď v jednolůžkových nebo dvojlůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením. Na každém podlaží se nachází jídelna pro uživatele s vlastní kuchyňskou linkou a velká společná koupelna, která umožňuje pohodlné koupání plně imobilních osob. V koupelně na druhém patře je pro uživatele k dispozici pračka a sušička. Všechna patra jsou propojena výtahem umožňujícím přepravu plně imobilním osobám. [35]

3.1.3 DOMOV SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM

Posláním domova se zvláštním režimem je poskytování celoroční pobytové služby v bezpečném a důstojném prostředí osobám, jež mají sníženou soběstačnost z důvodů stařecké Alzheimerovy demence i jiných typů demence. Péči o sebe a o domácnost již nejsou schopni zvládat vlastními silami nebo za pomoci rodinných příslušníků, či terénních služeb.

Cílem Domova se zvláštním režimem je zajistit sociální a ošetrovatelskou péči dle individuálních potřeb uživatelů, zajistit také klidné a důstojné prožití stáří a udržení maximální soběstačnosti. Dalším cílem této sociální služby je udržení běžného způsobu života uživatele, který se co nejvíce přiblíží životu v domácím prostředí. Domov se zvláštním režimem dbá také na vytváření nových a udržování stávajících sociálních kontaktů. Velice důležitým cílem je také stabilizace psychického stavu.

Domov se zvláštním režimem je zacílen na skupinu osob starších 60 let, u nichž je míra závislosti na pravidelné pomoci jiné fyzické osoby středně těžká, až úplná. Kapacita zařízení je pro 52 osob. Tato sociální služba je provozována na celé hlavní budově označenou jako B1 a B3. Bydlení je zde poskytováno buď v jednolůžkových nebo dvoulůžkových pokojích. Tyto pokoje jsou vybaveny moderním nábytkem, který zahrnuje elektrické polohovatelné postele, šatní skříně, noční stolky, televizory a možnost napojení informačních technologií. Několik pokojů je vybaveno vlastním sociálním zařízením. Další pokoje jsou vybaveny umyvadlem a dispozičně seskupeny do samostatných komunit, přičemž v každé komunitě je umístěna minimálně jedna prostorná koupelna se sprchovým koutem a několika WC. Na každém podlaží budovy B1 se nachází společenská místnost. [35]

3.1.4 ŘÍZENÍ ORGANIZACE, PERSONÁL A KVALITA POSKYTOVANÝCH SLUŽEB

Domov Na zámku se ve své činnosti řídí obecně závaznými právními předpisy, zřizovací listinou, standardy kvality sociálních služeb, vnitřními předpisy Domova Na zámku, řídícími akty a metodickými pokyny svého zřizovatele. Činnosti a zaměstnanci jsou organizačně řazeni do dvou úseků. Úsek přímé péče a úsek provozovně technický. Vzhledem k velikosti organizace nejsou obsazeny pozice vedoucích jednotlivých úseků. V Domově Na Zámku došlo ke stabilizaci pracovního kolektivu a fyzický počet zaměstnanců k 31. 12. 2017 je 60. Počet pracovníků v sociálních službách je 30, počet zdravotních pracovníků je 6, sociální pracovník je 1, na úseku provozně technickém je počet pracovníků 7 a počet ostatní pracovníků je 16. Na vzdělávání zaměstnanců věnuje Domov Na zámku velkou pozornost a přiměřené finanční prostředky. [35, 2017]

Prioritou Domova Na zámku je poskytování kvalitní sociální služby svým uživatelům, a proto se neustále snaží o rozvoj a zvyšování kvality ve všech činnostech organizace.

Organizace prošla důležitými hodnoceními kvality poskytování sociální služby, a to kontrolou zřizovatele, procesní analýzou a hodnocení podle kritérií Značky kvality v sociálních službách Asociace poskytovatelů sociální služby. Kvalitu v poskytování sociální služby posílila organizace nejen procesními změnami, ale také nákupem různých pomůcek. Pro usnadnění mobility uživatelů byly pořízeny dva přídatné motory k invalidním vozíkům a nový automobil Ford Tourneo pro 9 osob. V rámci procesní analýzy a projektu „Efektivní naplňování střednědobého plánu v podmínkách Moravskoslezského kraje“ vyjádřila auditorka podporu práce organizace. Domov Na zámku získal také velice významnou certifikaci v oblasti kvality a získal Značku kvality Asociace poskytovatelů sociálních služeb se třemi hvězdami. [35,2017]

3.2 MARKETING A MARKETINGOVÁ ANALÝZA

Neziskový sektor se stal v dnešní době mnohem zodpovědnější za využívání finančních zdrojů a za kvalitu poskytovaných služeb. Lze předpokládat, že i v neziskovém sektoru mohou být úspěšné a schopné pouze ty organizace, které budou pro své okolí dobře čitelné, důvěryhodné, schopné komunikovat a budou umět

nabídnout projekty, jež budou zajímavé pro veřejnou správu, komerční firmy i pro širokou veřejnost. Obecně je cílem marketingu neziskových organizací služba zákazníkovi, a tento marketing, který uplatňují organizace, je označován jako neziskový marketing. Definice neziskového marketingu se vymezuje jako „*každé marketingové úsilí, které vynakládají organizace či jednotlivci za účelem dosahování neziskových cílů*“. [18, s. 213]

Domov Na zámku, Kyjovice je malá příspěvková organizace, která má vzhledem k lokalitě, kde se nachází, velký potenciál. V následujících kapitolách je v rámci situační analýzy provedena analýza prostředí a SWOT analýza Domova Na zámku.

Situační analýza je všeobecná metoda zkoumání jednotlivých složek a vlastností vnějšího prostředí (makroprostředí a mikroprostředí) a vnitřního prostředí (organizační kultura, kvalita managementu, image atd.), ve kterém organizace působí, a které ji nějakým způsobem ovlivňují.

3.2.1 ANALÝZA PROSTŘEDÍ

Součástí situační analýzy je analýza prostředí. Analýza prostředí organizace je definována jako „*soubor okolností, ve kterých někdo žije a které ho nějakým způsobem ovlivňují*“. [6, s. 97] Působí zde vlivy pozitivní i negativní, které se označují jako faktory a ovlivňují tak současný i budoucí vývoj organizace.

Marketingové prostředí je velmi dynamické a představuje nekončící řetězec příležitostí i hrozeb, a tak je tomu i v případě prostředí Domova Na zámku. „***Makroprostředí zahrnuje okolnosti, vlivy a situace, které organizace svými aktivitami nemůže nebo jen velmi obtížně může ovlivnit.***“ [6, s. 99] Pro zhodnocení vývoje vnějšího prostředí lze využít PESTEL analýzu. Do PESTEL analýzy se začleňují politicko-právní faktory, ekonomické faktory, sociokulturní faktory, demografické faktory a přírodní faktory.

Mezi ***politicko-právní faktory*** v rámci organizace Domova Na zámku lze uvést, že je nutné se zaměřit na oblast týkající se zákonů. Legislativa v oblasti neziskových organizací není ještě ustálená. Domov Na zámku je příspěvková organizace, která byla zřízena Moravskoslezským krajem a řídí se především zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví,

ve znění pozdější předpisů. Zdanění příspěvkových organizací je velice specifické a organizace se řídí zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. V rámci své činnosti se organizace řídí zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Dále se organizace řídí dle některých vyhlášek a Českých účetních standardů. Vládní prostředí, ve kterém se organizace pohybuje, se v České republice mění. Do vlády vstupují noví lidé a jsou zde stále změny v oblasti zákonů.

Další faktory, které ovlivňují prostředí organizace, jsou **faktory ekonomické**. Důležitým ukazatelem v rámci ekonomických faktorů je nezaměstnanost. Přestože v Moravskoslezském kraji celková nezaměstnanost klesla, oblast Domova Na zámku se potýká s tzv. strukturální nezaměstnaností. Strukturální nezaměstnanost je definována jako nesoulad mezi nabídkou a poptávkou pro pracovních místech a projevuje se zvyšováním poptávky po určitém druhu práce, zatímco poptávka se po jiném druhu práce snižuje. Nabídka se tak nepřizpůsobuje dostatečně rychle. V Domově na zámku je nedostatek zaměstnanců v oblasti přímé péče a organizace se snaží o navýšení počtu těchto pracovníků. Ve svém střednědobém horizontu si organizace stanovila také zajištění psychologa a fyzioterapeuta pro své uživatele. V roce 2013 se organizace dostala do nepříznivé situace s problémem vykazování zdravotní péče na zdravotní pojišťovny, v důsledku nečinnosti praktického lékaře. Tento problém se přenesl do rozpočtu organizace a významně ho ovlivnil. Domov Na zámku ztratil na svých příjmech přibližně o 1 300 000 Kč. V současnosti je tento stav už stabilizovaný. V souvislosti se zaměstnanci organizace je nutné zmínit i oblast platového ohodnocení. Organizace se snaží, aby byla zajištěna finanční jistota zaměstnanců, přestože je to mnohdy obtížné a platy zaměstnanců představují jistou finanční zátěž. Vláda v roce 2017 zvýšila platy v sociálních službách o 23 % a rovněž se upravily platové tarify. S platovým zajištěním zaměstnanců jsou také spojeny náklady se sociálním a zdravotním pojištěním a další zákonné sociální náklady. Výčet jednotlivých personálních nákladů v letech 2014–2017 je uveden v Tab. 3.1. [34, 35]

Tab. 3.1 Mzdové a sociální náklady v Kč

	2014	2015	2016	2017
Počet pracovníků	52	56	60	60
Mzdové náklady (521)	11 365 900,00	12 085 381,00	13 645 320,00	15 464 519,00
Zákonné sociální pojištění (524)	3 763 199,00	4 000 356,00	4 439 575,00	59 671,00
Jiné sociální pojištění (525)	46 162,00	47 157,00	54 214,00	512 514,76
Zákonné sociální náklady (527)	342 418,72	278 295,35	543 303,46	0

Zdroj: Vlastní zpracování (Výkaz zisku a ztráty Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Ekonomický vliv na prostředí organizace má nepochybně i vývoj inflace a hrubého domácího produktu (dále jen „HDP“). V roce 2017 vzrostly spotřebitelské ceny meziročně o 2,4 %. Průměrná míra inflace za rok 2017 byla 2,5 % a dle Českého statistického úřadu to byla nejvyšší hodnota za posledních pět let. Inflaci ovlivňoval především nárůst cen potravin a pohonných hmot. Domov Na zámku má ve své spotřebě jako největší položku právě objem potravin. HDP má příznivý vývoj a v roce 2016 vzrostl o 2,3 %. Přestože oproti roku 2015 zpomalil, byl rok 2016 ekonomicky úspěšný především díky výdaji na spotřebu domácností. Vývoj HDP má být dle analytiků i nadále příznivý a tato skutečnost bude mít určitě i malý vliv na organizaci Domov Na zámku. Lidé budou s největší pravděpodobností více investovat své peněžní prostředky do spotřeby zboží a služeb. Díky vyšším příjmům, by se lidé mohli části svých peněžních prostředků vzdát v rámci pomoci druhým, prostřednictvím darů a sponzoringu neziskových organizací. [33]

Mezi další, velice důležité ekonomické faktory se řadí také finanční stránka organizace. Organizace čerpá finanční zdroje v rámci dotací na sociální služby, příspěvků na provoz, příspěvků na péči, úhrady od uživatelů a úhrady od zdravotních pojišťoven.

Sociokulturní faktory také neodmyslitelně patří mezi faktory, které se odrážejí do prostředí organizace. Objevují se ve dvou rovinách, faktory kulturní a sociální. Domov

Na zámku působí v oblasti, kde je velké kulturní vyžití. Samotný areál organizace disponuje rozsáhlým parkem a místem, kde se pořádají různé kulturní akce. Uživatelé Domova Na zámku se tak začleňují do společnosti a mohou pozorovat i dění kolem sebe. V konání různých kulturních akcí přispívá organizaci samotná obec, ve které se organizace nachází. Rovněž organizace spolupracuje s mateřskými a základními školami. Děti tak navštěvují seniory s různými připravenými programy a senioři jsou zváni na různé školní akce. Dle ohlasů si tuto spolupráci uživatelé Domova Na zámku velice chválí a došlo tak k rozšíření prevence izolace těchto uživatelů. Dále organizace poskytuje svým uživatelům různé aktivizační služby, volnočasové aktivity a terapie. Mezi ně patří sportovní a společenské hry, pohybové aktivity, trénování paměti, pracovní terapie, různocnění a mnohé další.

Mezi specifickou část, která náleží do skupiny sociokulturních faktorů, řadíme **demografickou strukturu a přírodní faktory**. Velice důležitou a podstatnou část sociokulturních faktorů tvoří uživatelé Domova Na zámku. Je patrné, že stárí je jedna z životních etap každého jedince a žádný člověk se ji nevyhne. Na stárí by se dle odborníků nemělo pohlížet jako na hrozbu, ale jako na přirozený jev. Stárnutí populace je všudypřítomné a jedná se o celosvětový fenomén. Zájemci o služby Domova Na zámku nemusí pocházet přímo z oblasti, kde se organizace nachází, tzn. obec Kyjovice, ale mohou být i ze širokého okolí. Organizace v roce 2017 eviduje celkem 158 zájemců, přičemž 115 z nich tvoří ženy a 43 tvoří muži. Průměrná čekací doba zájemců o službu v roce 2017 byla 7 měsíců. [35]

Co se přírodních faktorů týče, organizace se nachází v poměrně malé, ale klidné obci a je obklopena malebnou přírodou. Do značné míry je to pro organizaci výhodou, neboť uživatelé mohou relaxovat a odpočívat v rozsáhlém parku, který je součástí areálu, obklopeni řadou vzácných dřevin.

V poslední řadě nelze opomenout **technologické faktory**, které také značně ovlivňují prostředí dané organizace. V dnešní moderní době se bez technologie nikdo neobejde. Technologie nám v mnoha ohledech ulehčuje život. Domov Na zámku se snaží držet krok s moderní dobou a rovněž zkvalitňuje vybavení celé organizace. Kromě zkulturnění interiérů v pokojích vyměnila také čtyři plynové kotle za nové a díky tomu lze

udržovat stabilní tepelné podmínky na pokojích. Dále Domov Na zámku disponuje novým protipožárním bezpečnostním systémem a nově zavedeným programem CYGNUS 2, který má usnadnit administrativní činnost zdravotních sester. Významnou akci realizovala organizace v roce 2017, a to přestavbu stávajícího výtahu na evakuační výtah.

Marketingové mikroprostředí neboli odvětví, ve kterém firma podniká, zahrnuje okolnosti, vlivy a situace, které firma svými aktivitami může významně ovlivnit. Analýza mikroprostředí je zde velice specifická, neboť Domov Na zámku je příspěvková organizace a poskytuje sociální služby, není tudíž klasickým podnikem, který generuje zisk. Většinou se pro analýzu mikroprostředí využívá Porterův model pěti konkurenčních sil. Porterův model se zaměřuje na pozici zákazníků, dodavatelů, odběratelů, substitutů a nově vstupujících firem na trh. Pro účely této diplomové práce je tento model zjednodušen. [6]

Pro Domov Na zámku jsou důležití především **zákazníci**. Potenciální okruh zákazníků, v tomto případě uživatelů, je dán věkem, neboť jak už bylo zmíněno výše, zařízení je určeno pro seniory. Organizace v roce 2017 eviduje celkem 71 uživatelů, z toho je 39 žen ve věku 49-95 a 32 mužů ve věku 48-92. Struktura uživatelů je uvedena v Tab. 3.2.

Tab. 3.2 Struktura uživatelů

		Ženy	Muži
Stupeň závislosti	Bez závislosti	0	2
	Lehká závislost	2	9
	Středně těžká závislost	6	6
	Těžká závislost	10	11
	Úplná závislost	21	4
Osoby s mentálním postižením	Lehké	1	0
	Střední	0	1
	Těžké	0	0
	Hluboké	0	0
Osoby se zdravotním postižením a s psychiatrickou diagnózou		22	15
Osoby s psychiatrickou diagnózou		7	5
Mobilita	Bez omezení pohybu	9	7
	S částečným omezením pohybu	21	20
	S úplným omezením pohybu	9	5

Zdroj: Vlastní zpracování (Výroční zpráva Domova Na zámku 2017)

V rámci stávající péče o své klienty organizace neustále zkvalitňuje své služby a kontroluje spokojenost pomocí dotazníků spokojenosti. Organizace bere na vědomí také stížnosti uživatelů a různé připomínky.

Dodavatelé v tomto směru představují organizace či jednotlivci, kteří Domovu Na zámku poskytují zdroje potřebné pro produkci služby. Organizace platí za energie, opravy, speciální pomůcky, vybavení, televize, internet a další.

Jelikož příspěvková organizace vystupuje v rámci neziskového sektoru, **konkurenční prostředí** zde mohou vytvářet jiné neziskové organizace, resp. jiné příspěvkové organizace, které působí v sociální oblasti. Nejbližší konkurence pro Domov Na zámku, je Domov pro seniory Klimkovice. Tento domov je koncipován jako rodinný typ zařízení s celkovou kapacitou 26 klientů. Výhodou Domova pro seniory Klimkovice je Lázeňská oblast a dobrá dostupnost MHD.

V rámci **nové potenciální konkurence**, která je hybnou silou, jež může ovlivnit postavení organizace, nebyla žádná evidována. Jelikož se počet seniorů zvyšuje, dá se předpokládat, že vznik nové konkurence je možný.

Domovy pro seniory jsou specifické v poskytování sociální služby od jiných služeb, a v mnoha věcech se odlišují, nepředpokládá se tedy jejich nahrazování. [35]

3.2.2 ANALÝZA SWOT

SWOT analýza je nejznámější a velmi používaná analýza prostředí. SWOT analýza se také definuje jako analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb podniku. Příležitosti a hrozby vycházejí z vnějšího prostředí firmy (makroprostředí a mikroprostředí). Silní a slabé stránky vycházejí z vnitřního prostředí firmy (cíle, firemní zdroje, materiální prostředí, mezilidské vztahy, organizační struktura, kvalita managementu atd.). [6]

SWOT analýza je bodově uvedena v Tab. 3.3 a následně popsána.

Tab. 3.3 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Kvalita poskytovaných služeb Příjemné prostředí Stávající kvalifikovaný personál Neustálé zdokonalování a zlepšování Zvyšování prezentace	Špatná dopravní dostupnost Nedostatek dobrovolníků Finanční prostředky Sponzoring Úspora nákladů
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Posilování prestiže a image Omezení provozních nákladů	Nedostatek kvalifikovaných pracovníků Změna legislativy Financování, investování

Zdroj: vlastní zpracování (Výroční zpráva Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Mezi **silné stránky** Domova Na zámku patří především kvalita poskytovaných služeb. Uživatelé Domova Na zámku jsou ubytováni v prostorném a příjemném prostředí, kde jsou velice dobře vybavené pokoje, společenské místnosti, kuchyňské linky, koupelny vybavené pračkou a sušičkou. Celý objekt je bezbariérový a všechna

patra jsou propojena výtahem, který umožňuje přepravu plně imobilním osobám. Další silnou stránkou organizace je bezpochybně kvalifikovaný a dobře proškolený personál. V souvislosti se zkvalitňováním poskytovaných služeb, navázala organizace spolupráci také s nutriční terapeutkou, stomasestrou (kvalifikovaná sestra v oblasti stomie neboli vývodu orgánu mimo tělo) a konzultantkou v oblasti hojení ran. Obecně tedy lze říci, že silnou stránkou Domova Na zámku je neustálé zlepšování celého komplexu a snaha rozvíjet a posouvat se dále dopředu. Organizace se také snaží o dobrou prezentaci a posílení své image, spolupracuje s různými jinými organizacemi a vytváří uživatelům bohaté programy pro začlenění do společnosti.

Kromě silných stránek existují také **slabé stránky**, které mohou v budoucnu organizaci a její pozici oslabit. Jako slabou stránku Domova Na zámku lze uvést špatnou dopravní dostupnost. Celý areál je situovaný v malé obci, kde MHD jezdí jen sporadicky.

Přestože organizace disponuje kvalifikovaným personálem, motivace a platové ohodnocení zaměstnanců je často pro organizaci finančně náročné. Dobrá práce zaměstnanců bývá často podporovaná právě dobrým platovým ohodnocením a benefity. V Domově Na zámku došlo v roce 2017, změnou nařízení vlády, k lepším platovým podmínkám. Další slabou stránkou organizace je neefektivnost provozních nákladů. V rámci mzdových nákladů nelze nic zefektivnit, neboť lidé potřebují dostat zapláceno za odvedenou práci. Úsporu může Domov na zámku provést v jiných položkách provozních nákladů, například úsporou v oblasti spotřeby energií. V oblasti snížení spotřeby energií, by se mohla organizace zaměřit např. na zavedení pohybových senzorů pro osvětlení na chodbách areálu. Dále by organizace mohla využít a zřídit vlastní výrobu solární energie v rámci fotovoltaických panelů. Evropská unie se snaží podpořit samovýrobce energie a usiluje o odstranění bariér v rámci státní regulace nejenom elektřinu vyrábět, ale také ji skladovat, popřípadě dodávat ji do sítě inkasovat za ni peníze.

Slabou stránkou organizace je také nedostatek dobrovolníků. Nedostatek dobrovolníků tíží většinu neziskových organizací. Domov Na zámku spolupracuje v rámci začleňování seniorů do společnosti se základními školami. Organizace by tak

mohla rozšířit své působení a navázat spolupráci například se střední zdravotnickou školou v Opavě. Studenti by mohli získat praxi ve svém oboru a organizace by získala pomocnou sílu. Domov Na zámku by umožňoval a poskytoval stáže, resp. praxe a investoval by tak do vzdělání potenciálních zaměstnanců nebo dobrovolníků. Studenti by naopak získali cenné poznatky o tom, jak zařízení zaměřené na poskytování sociálních služeb funguje a někteří by tak mohli najít směr, jakým se ve studiu zdravotnictví ubírat.

Za slabou stránku považuje organizace i nedostatečný sponzoring. Významný dar dostala organizace až v roce 2017 a to 95 tis. Kč. Přehled darů je uveden v Tab. č. 3.4 Dary a sponzoring. Organizace by se neměla bát oslovit potenciální dárce přímo. Například v rámci různých akcí by měla organizace vyčlenit jednoho ze zaměstnanců, který bude mít propagaci organizace ve své kompetenci a přímo tak oslovovat lidi, předávat jim informace o poslání a vizích celého Domova. [35]

Tab. 3.4 Dary a sponzoring v Kč

	2014	2015	2016	2017
Dary pro zaměstnance	0	8 600,00	5 000,00	2 200,00
Dary od příbuzných klientů	0	10 000,00	20 000,00	95 000,00

Zdroj: vlastní zpracování (Výroční zpráva Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Organizace se stále snaží posilovat svou prestiž a **příležitostí**, jak tohoto cíle dosáhnout, je i snaha o získání čtvrté hvězdy v oblasti certifikace kvality. Významnou příležitostí by také mohlo být omezení provozních nákladů v souvislosti s výměnou nového evakuačního výtahu a výměnou plynových kotlů.

Velké **ohrožení**, které by mohlo způsobit zhoršení kvality poskytovaných služeb, spočívá v nedostatku kvalifikovaných pracovníků. V současnosti existuje nedostatek jak pracovníků, tak dobrovolníků v oblasti sociální péče. Další ohrožení, které by mohlo organizaci postihnout, souvisí se změnou legislativy, díky které by se mohla změnit finanční stránka, která by ovlivňovala chod a režim organizace. Například vládním nařízením a změnou o výši příspěvku na poskytování sociální péče nebo v rámci navýšení platů zaměstnanců. [35]

4 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ VYBRANÉ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Podstatou účetnictví je věrně a poctivě zachytit ekonomickou situaci organizace, tzn. její skutečnou majetkovou, finanční a zdrojovou strukturu a poskytovat tak informace určitým uživatelům. Informace jsou poskytovány za účelem správného řízení a kontroly majetkové a zdrojové struktury. Obdobně jako v podnikatelské sféře, tak i v neziskové sféře existuje mnoho zásad pro finanční řízení a hospodaření. Například jak je nakládáno s veřejnými prostředky za účelem zvýšení jejich hospodárnosti. Neziskové organizace jsou specifické, neboť nejsou založeny za účelem zisku, a jejich výkonnost musí být posuzována s ohledem na jejich poslání a cíle. Domov Na zámku, příspěvková organizace musí také provádět kontrolu hospodaření a efektivně využívat své finanční prostředky. Domov Na zámku si klade jak roční, tak střednědobé cíle, a proto je dobré využívat poznatky z finanční analýzy, pro zabezpečení těchto cílů. Domov na zámku se řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení tohoto zákona. Organizace se, jako veřejně prospěšný poplatník daně, řídí zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. V rámci své činnosti se Domov Na zámku také řídí zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Hospodaří s finančními prostředky jako jsou dotace na poskytování sociální péče, příspěvky na péči, úhrady od uživatelů, dotace od zřizovatele, zdravotní pojišťovny a ostatní výnosy.

Pro analýzu hospodaření Domova Na zámku, příspěvkové organizace, byla využita finanční analýza. Cílem finanční analýzy je obecně posoudit finanční zdraví dané organizace, identifikovat silné a slabé stránky a identifikovat problémy finanční tísně. Zdrojem pro finanční analýzu jsou zpravidla účetní výkazy. V rámci finanční analýzy byla zvolena metoda horizontální a vertikální analýzy. Analýza bude provedena za období let 2014, 2015, 2016, 2017. Pro lepší pochopení celého rozboru bude metoda horizontální a vertikální analýzy stručně charakterizována. V rámci finanční analýzy je dále v této kapitole vypočítán ukazatel autarkie, který vyjadřuje míru soběstačnosti organizace, ukazatel likvidity a ukazatel zadluženosti.

Horizontální analýza

Horizontální analýza (analýza „po řádcích“), je technika, která je uplatňovaná v organizacích pod označením analýza časových řad. Metoda horizontální analýzy je založena na analýze trendů. Tato analýza sleduje vývoj finančních ukazatelů v závislosti na čase. Vyhodnocení se provádí pomocí vyčíslení absolutních a relativních změn položek, „po řádcích“ výkazů. Díky horizontální analýze lze odpovědět na dvě základní otázky, a to o kolik jednotek se změnila určitá položka v čase, a o kolik procent se změnila určitá položka v čase.

Matematický zápis:

$$\text{Absolutní změna} = \text{hodnota } t - \text{hodnota } t-1 \quad (4.1)$$

$$\text{Procentní změna} = \text{absolutní změna} \times 100 (\%) / \text{hodnota } t-1 \quad (4.2)$$

Vertikální analýza

Vertikální analýza pracuje se strukturou zvolených ukazatelů a předpokládá se, že se tato struktura bude v čase měnit. Metoda vertikální analýzy je založena na procentním rozboru finančních ukazatelů a vyčísluje procentuální podíl položek na celku. V případě analýzy rozvahy, bývají položky výkazu vyjádřeny jako procento z celkových aktiv a celkových pasiv. V případě analýzy výkazu zisku a ztráty, bývají položky výkazu vyjádřeny jako procento z celkových tržeb, resp. výnosů a nákladů. [7]

4.1 ANALÝZA ROZVAHY

Rozvaha, označovaná taky jako bilance, představuje rovnovážný stav prostředků a jejich zdrojů. Jedna strana rozvahy tedy představuje úhrn prostředků (aktiva) organizace a druhá strana rozvahy představuje úhrn jejich zdrojů (pasiva). Prostředky lze pro potřeby účetnictví definovat jako prostředky určité užitné hodnoty, tzn. budovy, stroje, zařízení, materiál, peníze atd. Zdroje vyjadřují způsob financování neboli způsob krytí majetku organizace. V souvislosti s rozvahou se také uvádí „zlaté bilanční pravidlo“, které vysvětluje, že suma aktiv se vždy musí rovnat sumě pasiv, neboť jde o stejný majetek, na který je možno pohlížet ze dvou stran.

4.1.1 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA AKTIV

Jak už bylo zmíněno výše, horizontální a vertikální analýza je výchozím bodem rozboru účetních výkazů a měla by pomoci se snadněji orientovat v hospodaření organizace. Oba dva přístupy umožňují pozorovat původní absolutní údaje z účetních výkazů v určitých souvislostech a problémové oblasti, kterým je třeba se podrobněji věnovat. V případě horizontální analýzy se sledují zkoumané veličiny v čase, ve vztahu k nějakému minulému období a v případě vertikální analýzy se sleduje struktura účetního výkazu k nějaké celkové veličině (např. aktiva). Horizontální analýza aktiv je uvedena v Tab. 4.4 Horizontální analýza aktiv a vertikální analýza je uvedena v Tab. 4.5 Vertikální analýza aktiv.

V úvodu této kapitoly je uveden přehled zjednodušené majetkové struktury a kapitálové struktury organizace (Tab. 4.1), který spočívá v sumarizaci jednotlivých položek rozvahy na úrovni účtových skupin. Domov Na zámku vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Celá majetková a kapitálová struktura Domova Na zámku je uvedena v příloze č. 1. V následujících kapitolách se bude pracovat právě se zjednodušenou rozvahou a bude provedena horizontální a vertikální analýza aktiv a pasiv. Horizontální analýza je uvedena v Tab. 4.2 a vertikální analýza je uvedena v Tab. 4.3.

Ve níže uvedené tabulce (Tab. 4.1) je výčet velmi důležitých dat ze strany aktiv. Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku snižují hodnotu aktiv. Jak si lze všimnout na první pohled, objem majetkové struktury se každým rokem zvyšuje. Lze taky uvést, že zde není žádný velký výkyv nárůstu a objem aktiv se mění v poměrně stejné výši. V roce 2015 došlo k nárůstu aktiv přibližně o 2 miliony Kč a v roce 2016 klesl nárůst aktiv přibližně o 1 milion Kč, v důsledku dlouhodobého majetku a vyšších opravek. Největší nárůst aktiv je v roce 2017, a proti roku 2014 je to nárůst o 4,6 milionů Kč. V roce 2017 se zvýšila jak stálá aktiva, přibližně o 2 miliony Kč, tak oběžná aktiva, přibližně o 1,5 milionů Kč, oproti roku 2016.

Tab. 4. 1 Upravená tabulka aktiv Domova Na zámku v Kč

AKTIVA	2014	2015	2016	2017
I. Stálá aktiva	78 101 223,05	80 476 464,87	79 814 792,44	82 122 142,44
1. Dlouhodobý hmotný majetek	107 488 236,16	113 027 786,82	113 907 612,59	117 854 405,08
Oprávky k DHM	29 387 013,11	32 551 321,95	34 092 820,15	35 732 262,63
II. Oběžná aktiva	11 611 300,58	10 770 988,68	10 810 654,81	12 228 258,96
1. Zásoby	284 544,98	205 024,23	285 585,23	228 007,92
2. Krátkodobé pohledávky	713 136,63	495 987,16	675 613,47	1 105 217,15
3. Krátkodobý finanční majetek	10 613 618,00	10 069 977,29	9 849 456,11	10 895 033,89
AKTIVA CELKEM	89 712 523,63	91 247 453,55	90 625 447,25	94 350 401,40

Zdroj: vlastní zpracování (Rozvaha Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Nárůst dlouhodobého hmotného majetku způsobilo, například vybudování nové odpočinkové plochy, dispoziční změny v budově, pořízení transportního vozíku na tablety, pořízení automobilu značky Ford a stavba evakuačního výtahu. Domov Na zámku neeviduje žádná dlouhodobý nehmotný majetek a žádný dlouhodobý finanční majetek.

Dále lze na první pohled vidět, že v roce 2015 a v roce 2016 jsou oběžná aktiva podobná, rozdíl pouhých 39 tis. Kč. V sekci krátkodobé pohledávky jsou evidovány pohledávky za odběratele poskytnuté zálohy, jiné pohledávky z hlavní činnosti, náklady příštích období a dohadné účty pasivní. Na účtu dohadné účty pasivní se evidují očekávané plnění od pojišťovny a spolu s odběrateli tvoří tyto položky největší objem v sekci krátkodobé pohledávky.

Krátkodobý finanční majetek zahrnuje položky běžných účtů vedených bankami, cenin a pohotových platebních prostředků (pokladna). Běžné účty vedené u bank mají největší podíl na celkové krátkodobé finanční složce a druhý největší podíl na celkových aktivech. Domov Na zámku eviduje v rámci krátkodobého finančního majetku účet jiné běžné účty, který je druhou objemnou položkou této sekce. V rámci účtu jiné bankové účty se eviduje stav a pohyb jiných cizích prostředků, např. sdružené prostředky

a prostředky klientů zařízené sociální péče. Nejmenší objem krátkodobého finančního majetku je v roce 2016.

Horizontální analýza aktiv

Tab. 4.4 Horizontální analýza aktiv

AKTIVA	Rozdíl 2015-2014 (v Kč)	Rozdíl 2015-2014 (v %)	Rozdíl 2016-2015 (v Kč)	Rozdíl 2016-2015 (v %)	Rozdíl 2017-2016 (v Kč)	Rozdíl 2017-2016 (v %)
I. Stálá aktiva	2 375 241,82	3,04	-661 672,43	-0,82	2 307 350,00	2,89
1. Dlouhodobý hmotný majetek	5 539 550,66	5,15	879 825,77	0,78	3 946 792,49	3,46
Oprávky k DHM	3 164 308,84	10,77	1 541 498,20	4,74	1 639 442,48	4,81
II. Oběžná aktiva	-840 311,90	-7,24	39 666,13	0,37	1 417 604,15	13,11
1. Zásoby	-79 520,75	-27,95	80 561,00	39,29	-57 577,31	-20,16
2. Krátkodobé pohledávky	-217 149,47	-30,45	179 626,31	36,22	429 603,68	63,59
3. Krátkodobý finanční majetek	-543 640,71	-5,12	-220 521,18	-2,19	1 045 577,78	10,62
AKTIVA CELKEM	1 534 929,92	1,71	-622 006,30	-0,68	3 724 954,15	4,11

Zdroj: vlastní zpracování (Rozvaha Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Celková aktiva vzrostla v roce 2015 oproti roku 2014 o 1,71 %, přestože je zaznamenán pokles celkových oběžných aktiv o 7,24 %. Stálá aktiva vzrostla o 3,04 % a v rámci stálých aktiv vzrostly úměrně k dlouhodobému majetku také oprávky. Výrazně také procentuálně klesly zásoby, a to o 27,95 %. Snížení zásob ukazuje snahu organizace hospodárně využívat zásoby a s tím spojené finanční prostředky. Nejvíce však procentuálně klesly krátkodobé pohledávky, a to o 30,45 %. V rámci krátkodobých pohledávek byl pokles zaznamenán v souvislosti s nižším vykazováním poskytnutých zdravotních úkonů uživatelům. V dalších letech tyto krátkodobé pohledávky rostou.

V meziročním srovnání 2015 - 2016 celková aktiva Domova Na zámku klesla o 0,68 %, což bylo zapříčiněno vlivem poklesu stálých aktiv o 0,82 %. Z tabulky je patrné, že se zvýšili oprávky o 4,74 % neúměrně k dlouhodobému majetku, který se

zvýšil jen o 0,78 %. V roce 2015 organizace provedla řadu rozsáhlých a finančně nákladných stavebních prací, oprav, nových úprav a zůstal i nedokončený majetek. Dále byl zaznamenán pokles v oblasti krátkodobého finančního majetku o 2,19 %. V krátkodobém finančním majetku je zachycen převážně finanční stav fondů organizace. Pokles byl zaznamenán v rámci snížení jiného bankovního účtu, kde organizace účtuje o svých vlastních zdrojích, které byly použity na již zmíněné investiční akce. Pozitivní je v tomto meziročním srovnání nárůst zásob o 39,29 %, nejspíše v důsledku množstevních a sezónních slev.

V dalším období a meziročním srovnání celková aktiva organizace vzrostla, a to o 4,11 %. Díky dlouhodobému majetku, který vzrostl o 3,46 %, vzrostla i stálá aktiva o 2,89 %. Jedinou zápornou položkou v tomto meziročním srovnání je položka zásoby. Zásoby se snížily o 20,16 %. Celkově jde vidět, že dlouhodobý hmotný majetek Domova Na zámku mírně roste, což je pro organizaci pozitivní ukazatel.

Vertikální analýza aktiv

Vertikální analýza Domova Na zámku je rozsáhlá a celá struktura je uvedena v Příloze č. 2. V následující Tab. 4.3 je uvedena struktura vertikální analýzy v procentech.

Tab. 4.3: Vertikální analýza aktiv v %

AKTIVA	2014	2015	2016	2017
1. Stálá aktiva	87,06	88,20	88,07	87,04
Dlouhodobý hmotný majetek	119,81	123,87	125,69	124,91
Oprávky k DHM	32,76	35,67	37,62	37,87
2. Oběžná aktiva	12,94	11,80	11,93	12,96
Zásoby	0,32	0,22	0,32	0,24
Krátkodobé pohledávky	0,79	0,54	0,75	1,17
Krátkodobý finanční majetek	11,83	11,04	10,87	11,55
AKTIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: vlastní zpracování (Rozvaha Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Při pohledu do tabulky lze vyčíst, že majetková struktura Domova Na zámku je za sledované období stabilní a v průměru činí stálá aktiva kolem 87 % a oběžná aktiva

činí kolem 12 % na celkových aktivech. Největší podíl má samozřejmě dlouhodobý hmotný majetek, který organizace využívá k naplnění své činnosti v oblasti poskytování sociálních služeb. Druhou významnou položkou, která se podílí na celkových aktivech tvoří krátkodobý finanční majetek. V rámci krátkodobého finančního majetku tvoří největší položku finanční prostředky na bankovních účtech. Nejmenší podíl na celkových aktivech tvoří položky krátkodobých pohledávek a zásob. Krátkodobé pohledávky zahrnují především úhrady od zdravotních pojišťoven a zásoby jsou v rámci účelu organizace tvořeny potravinami a čisticími prostředky.

4.1.2 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA PASIV

V úvodu této kapitoly, je uvedena kapitálová struktura Domova Na zámku (Tab. 4.4) ve zjednodušené podobě. Celá kapitálová struktura organizace je uvedena v Příloze č. 1. v Tab. 4.5 je uvedena struktura fondů organizace za sledované období v konečných zůstatcích. V Tab. 4.6 je provedena horizontální analýza a v Tab. 4.7 je provedena vertikální analýza.

Tab. 4.4 Upravená tabulka pasiv Domova Na zámku v Kč

PASIVA	2014	2015	2016	2017
III. Vlastní zdroje	85 286 584,28	86 786 785,73	86 800 582,56	89 402 065,75
1. Jmění účetní jednotky a upravující položky	78 066 694,36	80 499 720,78	80 270 175,35	82 563 433,35
2. Fondy účetní jednotky	7 189 935,44	6 287 064,95	6 530 407,21	6 838 632,40
3. Výsledek hospodaření	29 954,48	0,00	0,00	0,00
IV. Cizí zdroje	4 425 939,35	4 460 667,82	3 824 864,69	4 948 335,65
1. Krátkodobé zdroje	4 425 939,35	4 460 667,82	3 824 864,69	4 948 335,65
PASIVA CELKEM	89 712 523,63	91 247 453,55	90 625 447,25	94 350 401,40

Zdroj: vlastní zpracování (Rozvaha Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

V Tab. 4.4 je uvedena kapitálová struktura organizace neboli pasiva. Struktura pasiv je rozdělena do dvou částí – vlastní a cizí zdroje. Na základě bilančního principu

rostou společně s aktivy také pasiva organizace. Na první pohled lze i u pasiv zjistit, že se objem pasiv mění v podobné výši. Tudíž ani v pasivech není zaznamenán žádný extrémní výkyv v číslech. V rámci efektivního krytí majetku a kapitálu je pravidlem, že dlouhodobý majetek a část oběžného majetku by měl být kryt z dlouhodobých zdrojů. Při pohledu do tabulky lze zjistit, že Domov Na zámku toto kritérium splňuje.

Nejobtímnější položku celkových pasiv a vlastních zdrojů tvoří jmění organizace. Na účtu jmění účetní jednotky se eviduje bezúplatně převzatý, přešlý nebo předaný dlouhodobý majetek, přírůstky nebo úbytky dlouhodobého majetku z důvodu svěření majetku do správy nebo přírůstky a úbytky dlouhodobého majetku z důvodu bezúplatného převodu od zřizovatele. Jmění organizace tvoří kolem 90 % podílu na celkových vlastních zdrojích. Druhou významnou položku vlastních zdrojů a celkových pasiv organizace tvoří fondy účetní jednotky. Domov na zámku tvoří fond investic, FKSP, rezervní fond a fond odměn. Struktura fondů Domova Na zámku, příspěvkové organizace, je uvedena v Tab. 4.5 Peněžní fondy.

Tab. 4.5 Peněžní fondy v konečných zůstatcích, v Kč

	2014	2015	2016	2017
Fond investic	4 161 152,78	3 226 151,65	3 456 324,83	3 706 003,08
FKSP	109 802,44	156 991,40	211 353,48	267 700,42
Rezervní fond	2 409 543,72	2 382 498,20	2 382 498,20	2 338 988,20
Fond odměn	372 192	372 192	372 192	372 192

Zdroj: vlastní zpracování (Výroční zpráva Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Fond investic Domova Na zámku je tvořen přidělem z odpisů dlouhodobého majetku. V roce 2015 byl také tvořen účelovou dotací na investiční akci „Dispoziční změny v hlavní budově“ ve výši 1,5 milionů Kč, která se přenesla i do toku 2016. Na začátku roku 2015 byl objem investičního fondu největší za sledované období. V roce 2016 byl tento fond tvořen účelovou dotací ve výši 100 000 Kč na předchozí investiční akci. V roce 2017 byl přiděl do investičního fondu ve výši 2 577 200 Kč z MSK, na investiční akci „Přestavba stávajícího výtahu na evakuační“. V dalších letech měla organizace, kromě již zmíněných investičních akcí a jejich dotací, také jiné investiční

akce. V roce 2015 patřilo mezi více nákladné akce například vybudování zpevněné plochy ve výši 415 690 Kč a vybudování detekce požáru ve výši 316 500 Kč. V roce 2016 byl investiční fond použit na mobilní zastřešení zpevněné plochy ve výši 324 520 Kč a na úhradu pozastávky rekonstrukce budovy ve výši 432 130 Kč. Z vlastních zdrojů pořídila organizace v roce 2017 transportní vozík ve výši 93 582 Kč, osobní automobil ve výši 904 736 Kč.

Rezervní fond organizace byl v roce 2015 tvořen přidělem z hospodářského výsledku za rok 2014 ve výši 29 950 Kč, finančním darem ve výši 10 000 Kč a účelovým darem pro zaměstnance ve výši 8 600 Kč. Čerpán byl v souvislosti s daňovou úsporou za rok 2012. V roce 2013 byl tento fond tvořen finančním darem ve výši 20 000 Kč a účelovým darem pro zaměstnance ve výši 5 000 Kč. Rezervní fond byl čerpán na daňové úspory za rok 2013. V roce 2017 byl fond tvořen významným darem ve výši 95 000 Kč. Dále byl tvořen finančním darem ve výši 2 000 Kč, přičemž jeho použití se předpokládá v roce 2018.

FKSP fond organizace byl čerpán na stravování zaměstnanců, odměny, kulturu a sport. Tento fond byl tvořen 1 % v roce 2015, 1,5 % v roce 2016 a 2 % v roce 2017 z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů. Fond odměn nebyl čerpán v žádném roce. Fondy Domova Na zámku tvoří 7% podílu na celkových vlastních zdrojích.

Výsledek hospodaření má Domov Na zámku vyrovnaný ve všech letech kromě roku 2014, kde byly uspořeny náklady, tudíž byl výsledek hospodaření kladný, ve výši 29 954,48 Kč. V případě, že by byl výsledek hospodaření v dalších letech kladný, musela by ho organizace Domov Na zámku převést do rozpočtu svého zřizovatele.

V sekci cizích zdrojů Domov Na zámku neeviduje žádné rezervy ani žádné dlouhodobé závazky. Eviduje pouze krátkodobé závazky, kde se řadí dodavatelé, zaměstnanci, sociální zabezpečení, zdravotní zabezpečení, daň z příjmů, ostatní daně, poplatky a jiná drobná peněžitá plnění, dohadné účty pasivní a ostatní krátkodobé závazky. Největší objem v cizích zdrojích, tvoří ostatní krátkodobé závazky, kde se evidují převážně závazky z titulu uzavřených pojistných smluv a úhrada ostatních závazků z bankovního účtu. Tyto závazky tvoří přibližně 50 % podílu na celkových cizích

zdrojích. Další významnou položku cizích zdrojů tvoří závazky k zaměstnancům. Závazky k zaměstnancům tvoří přibližně 20 % na celkových krátkodobých zdrojích a také celkových cizích zdrojích. Celkové cizí zdroje vzrostly ve sledovaném období pouze o 52 000 Kč.

Horizontální analýza pasiv

Tab. 4.6 Horizontální analýza pasiv

PASIVA	Rozdíl 2015-2014 (v Kč)	Rozdíl 2015-2014 (v %)	Rozdíl 2016-2015 (v Kč)	Rozdíl 2016-2015 (v %)	Rozdíl 2017-2016 (v Kč)	Rozdíl 2017-2016 (v %)
III. Vlastní zdroje	1 500 201,45	1,76	13 796,83	0,02	2 601 483,19	3,00
1. Jmění účetní jednotky a upravující položky	2 433 026,42	3,12	-229 545,43	-0,29	2 293 258,00	2,86
2. Fondy účetní jednotky	-902 870,49	-12,56	243 342,26	3,87	308 225,19	4,72
3. Výsledek hospodaření	-29 954,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IV. Cizí zdroje	34 728,47	0,78	-635 803,13	-14,25	1 123 470,96	29,37
1. Krátkodobé zdroje	34 728,47	0,78	-635 803,13	-14,25	1 123 470,96	29,37
PASIVA CELKEM	1 534 929,92	1,71	-622 006,30	-0,68	3 724 954,15	4,11

Zdroj: vlastní zpracování (Rozvaha Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

V rámci horizontální analýzy pasiv lze sledovat vývoj jak vlastního kapitálu, tak cizích zdrojů za sledované období.

Z uvedené tabulky je patrné, že se obecně jmění účetní jednotky zvyšuje, přestože byl v meziročním srovnání za rok 2015 - 2016 zaznamenán pokles o 0,29 %. Tento pokles jmění byl dán poskytnutím nižšího příspěvku na provoz od zřizovatele Domova Na zámku.

V rámci fondů organizace byl v meziročním srovnání 2014 - 2015 zaznamenán pokles o 12,56 %. Tento stav byl zapříčiněn v rámci investičních akcí, které byly

Domovem Na zámku z těchto fondů financovány. V meziročním srovnání 2015 - 2016 a 2016 - 2017 už byl zaznamenán přírůstek fondů ve výši 3,87 % a 4,72 %.

Výsledek hospodaření měla organizace Domov Na zámku kladný pouze v roce 2014 a dále ve všech sledovaných obdobích vyrovnaný. V horizontální analýze se nepočítá s nulovými položkami.

Cizí zdroje se v každém sledovaném meziročním srovnání neúměrně mění. V období 2014 - 2015 byl zaznamenán nárůst o 0,78 %. V dalším období 2015 - 2016 byl dle tabulky zaznamenán pokles o 14,25 %. Celkový objem poklesu cizích zdrojů nese položka krátkodobé závazky. Pokles krátkodobých závazků byl dán poklesem závazků od dodavatelů. Následně byl opět zaznamenán nárůst cizích zdrojů o 29,37 %.

Vertikální analýza pasiv

Vertikální analýza pasiv Domova Na zámku je rozsáhlá a celá její struktura je uvedena v Příloze č. 3. V následující Tab. 4.7 je uvedena zjednodušená vertikální analýza pasiv v procentech.

Tab. 4.7 Vertikální analýza pasiv v %

PASIVA	2014	2015	2016	2017
1. Vlastní zdroje	95,07	95,11	95,78	94,76
Jmění účetní jednotky a upravující položky	87,02	88,22	88,57	87,51
Fondy účetní jednotky	8,01	6,89	7,21	7,25
Výsledek hospodaření	0,03	0,00	0,00	0,00
2. Cizí zdroje	4,93	4,89	4,22	5,24
Krátkodobé zdroje	4,93	4,89	4,22	5,24
PASIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: vlastní zpracování (Rozvaha Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Největší podíl na celkových pasivech Domova Na zámku za celé sledované období mají vlastní zdroje, a ty tvoří v průměru 95 %. Z pohledu fungování organizace se toto považuje za kladný ukazatel. Strukturu vlastních zdrojů tvoří hlavně jmění účetní jednotky, které se podílí na celkových pasivech v průměru 88 %. Další část vlastních zdrojů tvoří fondy účetní jednotky. Tyto fondy v roce 2014 mírně vzrostly, a to především

díky navýšení fondu investic. V roce 2017 fondy vzrostly o 7,25 % a to převážně navýšením fondu FKSP. Fond FKSP byl navýšen z důvodu vládního nařízení v souvislosti s navýšením platů. Další část pasiv tvoří zdroje cizí a ty tvoří v průměru 4 % na celkových pasivech organizace. V rámci navyšování mezd se zvýšila položka závazky k zaměstnancům. Dále se zvýšili závazky vůči zdravotnímu a sociálnímu pojištění. Mírný nárůst byl zaznamenán i v položce ostatní závazky, kde jsou zachyceny uložené finanční prostředky uživatelů.

4.2 ANALÝZA VÝNOSŮ A NÁKLADŮ

Obecně jsou výnosy definovány jako peněžní vyjádření provedených výkonů (výrobky, práce, služby). Náklady jsou obecně charakterizovány jako peněžní vyjádření spotřeby (materiál, mzdy, služby). Evidence výnosů a nákladů slouží pro lepší přehled, zda z toho, co organizace tvoří, má zisk nebo ztrátu. Odečtením výnosů a nákladů lze získat výsledek hospodaření. Všechny tyto skutečnosti jsou zaznamenávány ve výkazu zisku a ztráty. V Tab. 4.8 a Tab. 4.9 jsou uvedeny výnosy a náklady příspěvkové organizace Domova Na zámku. V další kapitole bude provedena horizontální a vertikální analýza výnosů a nákladů.

4.2.1 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA VÝNOSŮ

V úvodu této kapitoly je uvedena struktura výnosů Domova Na zámku (Tab. 4.8). V Tab. 4.9 je provedena horizontální analýza výnosů a v Tab. 4.10 je provedena vertikální analýza výnosů organizace.

Tab. 4.8 Struktura výnosů Domova Na zámku v KČ

Hlavní činnost	2014	2015	2016	2017	2017 v (%)
1. Výnosy z činnosti					
Výnosy z prodeje služeb	15 135 344,74	16 516 451,79	17 219 700,89	18 079 097,13	60,87
Čerpání fondů	102 000,00	58 974,71	162 882,25	125 061,25	0,42
Ostatní výnosy z činnosti	192 796,90	15 810,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy z činnosti celkem	15 430 141,64	16 591 236,50	17 382 583,14	18 204 158,38	61,29
2. Finanční výnosy					
Úroky	38 179,22	12 380,58	8 672,33	12 333,63	0,04
Finanční výnosy celkem	38 179,22	12 380,58	8 672,33	12 333,63	0,04
3. Výnosy z transferů					
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	11 844 652,00	11 122 000,00	12 297 000,00	11 483 000,00	38,66
Výnosy z transferů celkem	11 844 652,00	11 122 000,00	12 297 000,00	11 483 000,00	38,66
4. Výsledek hospodaření					
Výsledek hospodaření před zdaněním	39 046,50	1 963,56	4 477,21	17 241,38	0,06
Výsledek hospodaření běžného účetního období	29 954,48	0,00	0,00	0,00	
VÝNOSY CELKEM	27 312 972,86	27 725 617,08	29 688 255,47	29 699 492,01	100,00

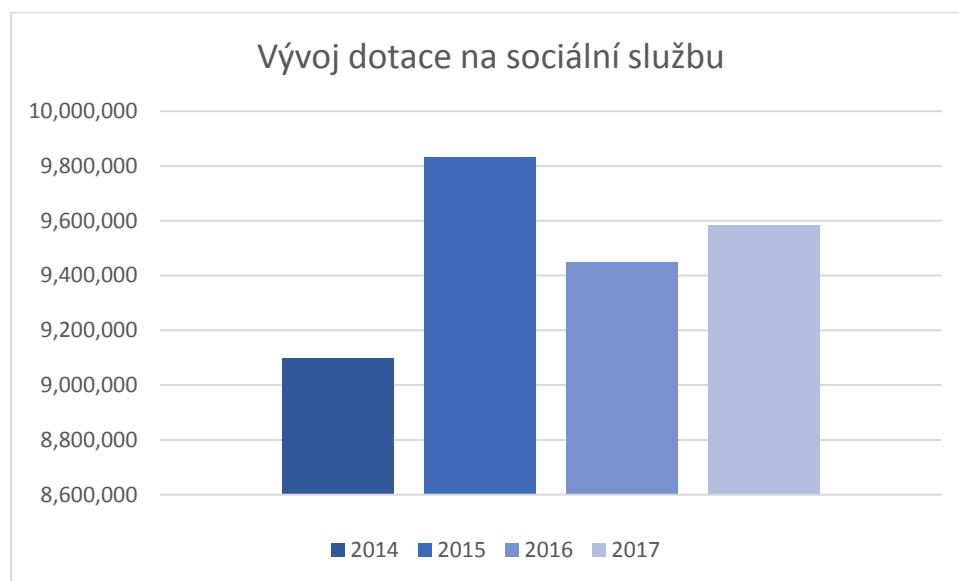
Zdroj: vlastní zpracování (Výkaz zisku a ztráty Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Ve výše uvedené tabulce jsou zaznamenány výnosy vybrané příspěvkové organizace. Celkové výnosy se s každým sledovaným obdobím zvyšují, což je pozitivní. Od roku 2014 se celkové výnosy zvedly přibližně o 3 miliony Kč. Strukturu výnosů a také její největší část tvoří výnosy z činnosti. V případě příspěvkové organizace Domov Na

zámku, která poskytuje sociální služby, se jedná o výnosy z prodeje služeb. Výnosy z prodeje služeb zahrnují tržby za ubytování uživatelů, tržby od zdravotních pojišťoven a tržby za příspěvky na péči. Objem výnosů z prodeje služeb se zvyšuje ve sledovaném období v průměru o 1 milion Kč. Největší podíl v rámci výnosů z prodeje služeb, tvoří tržby za ubytování a stravování uživatelů, a to v průmětu 92 %. Zbýlých 8 % tvoří na výnosech z prodeje služeb úhrady od zdravotních pojišťoven. Dále je sekce výnosy z činnosti tvořena čerpáním fondů a ostatními výnosy z činnosti. Mezi ostatní výnosy z činnosti je zahrnuto např. vyplacení pojistného v případě pojistných událostí a výnos z prodeje dlouhodobého majetku. Malou položku ve výnosech tvoří sekce finanční výnosy, která zahrnuje úroky. Výnosy z úroků byly nejvyšší v roce 2014. Druhou největší část tvoří výnosy z transferů. Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů zahrnují především výnosy z dotací na sociální služby. Dále pak zahrnují příspěvky na provoz od zřizovatele. Největší objem výnosů z transferů byl v roce 2016. Organizace za sledované období neplatila daň z příjmů právnických osob. Výsledek hospodaření byl od roku 2015 nulový, neboť náklady na daň byly ve shodné výši jako výsledek hospodaření před zdaněním. V grafu č. 4.1 je uveden vývoj dotace na poskytování sociální služby za sledované období.

V grafu č. 4.1 je uveden vývoj dotace na poskytování sociální služby za sledované období.

Graf 4.1 Vývoj dotace na poskytování sociální služby

Zdroj: vlastní zpracování (Výroční zpráva Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Z výše uvedeného grafu je patrné, že největší dotace na poskytování sociální služby byla v roce 2015. Nejmenší dotace byla v roce 2014. Tyto dotace jsou poskytované z veřejných financí prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních služeb v rámci dotačního programu MSK.

Horizontální analýza výnosů

V Tab. 4.9 je provedena horizontální analýza výnosů příspěvkové organizace Domov Na zámku.

Tab. 4.9 Horizontální analýza výnosů

Hlavní činnost	Rozdíl 2015-2014 (v Kč)	Rozdíl 2015-2014 (v %)	Rozdíl 2016-2015 (v Kč)	Rozdíl 2016-2015 (v %)	Rozdíl 2017-2016 (v Kč)	Rozdíl 2017-2016 (v %)
1. Výnosy z činnosti	1 161 094,86	7,52	791 346,64	4,77	821 575,24	4,73
Výnosy z prodeje služeb	1 381 107,05	9,13	703 249,10	4,26	859 396,24	4,99
Čerpání fondů	-43 025,29	-42,18	103 907,54	176,19	-37 821,00	-23,22
Ostatní výnosy z činnosti	-176 986,90	-91,80	-15 810,00	0,00	0,00	0,00
2. Finanční výnosy	-25 798,64	-67,57	-3 708,25	-29,95	3 661,30	42,22
Úroky	-25 798,64	-67,57	-3 708,25	-29,95	3 661,30	42,22
3. Výnosy z transferů	-722 652,00	-6,10	1 175 000,00	10,56	-814 000,00	-6,62
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	-722 652,00	-6,10	1 175 000,00	10,56	-814 000,00	-6,62
4. Výsledek hospodaření	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledek hospodaření před zdaněním	-37 082,94	0,00	2 513,65	128,01	12 764,17	285,09
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-29 954,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VÝNOSY CELKEM	412 644,22	1,51	1 962 638,39	7,08	11 236,54	0,04

Zdroj: vlastní zpracování (Výkaz zisku a ztráty Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Při pohledu do tabulky, lze vidět, že celkové výnosy se v každém meziročním srovnání mění a největší objem výnosů byl v období 2015 - 2016. Vzrůstající charakter mají v každém sledovaném období výnosy z činnosti, přičemž největší nárůst byl v období 2014 - 2015 a to o 7,52 %. Největší nárůst výnosů z činnosti byl v období

2015, kde došlo také k nárůstu tržeb v rámci zdravotních pojišťoven. Další položkou je čerpání fondů, kde byl zaznamenán pokles o 43,18 v období 2014 - 2015. V dalším sledovaném období byl nárůst čerpání fondů o 157,19 %. Následně byl zaznamenán zase pokles o 23,22 %. Další pokles je zaznamenán v položce ostatní výnosy z činnosti, a to 91,80 %, pouze v období 2014 - 2015. Jak už bylo zmíněno výše, pokles v oblasti výnosů z transferů byl zapříčiněn v souvislosti s rozsáhlými stavebními pracemi, které organizace uskutečnila. Pokles výnosů z transferů se ve sledovaném období 2014 - 2015 projevil o 6,10 %. V dalším období byl zase evidován nárůst výnosů z transferů v rámci příspěvků na provoz od zřizovatele, v případě příspěvkové organizace, od MSK. Dále byl tento nárůst v důsledku příspěvku účelových dotací. Malou položku tvoří úroky, ty byly vyplaceny bankou, za uložené finanční prostředky. V období 2016-2017 byl opět zaznamenán pokles o 6,62 %. Ve sledovaném období organizace neplatila daň z příjmů.

Vertikální analýza výnosů

V tab. 4.10 je uvedena zjednodušená vertikální analýza výnosů v procentech. Celá vertikální analýza je uvedena v Příloze č. 4.

Tab. 4.10 Vertikální analýza výnosů v %

VÝNOSY	2014	2015	2016	2017
1. Výnosy z činnosti	56,49	59,84	58,55	61,29
Výnosy z prodeje služeb	55,41	59,57	58,00	60,87
Čerpání fondů	0,37	0,21	0,55	0,42
Ostatní výnosy z činnosti	0,71	0,06	0,00	0,00
2. Finanční výnosy	0,14	0,04	0,03	0,04
Úroky	0,14	0,04	0,03	0,04
3. Výnosy z transferů	43,37	40,11	41,42	38,66
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	43,37	40,11	41,42	38,66
VÝNOSY CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: vlastní zpracování (Výkaz zisku a ztráty Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Na celkových výnosech se nevíce podílí výnosy z činnosti, a to v průměru 59 %. Výnosy z činnosti obsahují největší položku, a to výnosy z prodeje služeb. Výnosy z prodeje služeb v sobě zahrnují tržby za ubytování uživatelů, za stravování uživatelů, tržby od zdravotních pojišťoven a z příspěvků na péči. Výnosy z činnosti dále zahrnují čerpání fondů a ostatní výnosy z činnosti. Položka čerpání fondu zahrnuje finanční prostředky použité z rezervního fondu a fondu investic. V rámci vertikální analýzy jsou finanční výnosy, které zahrnují úroky, zanedbatelnou položkou. Finanční výnosy tvoří v průměru jen 0,06 % na celkových výnosech. Druhý významný podíl na výnosech tvoří výnosy z transferů, a to v průměru 40 %. V této sekci jsou zahrnuty příspěvky na provoz, poskytnuté od zřizovatele (MSK), Ministerstvem práce a sociálních věcí.

4.2.2 HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA NÁKLADŮ

V Tab. 4.11 je uvedena struktura nákladů Domova Na zámku, příspěvkové organizace. Dále pak v Tab. 4.12 je provedena horizontální analýza a v Tab. 4.13 je provedena vertikální analýza organizace.

V níže uvedené tabulce (Tab. 4.11) lze pozorovat, že celkové náklady Domova Na zámku ve sledovaném období vzrostly. Od roku 2014 vzrostly celkové náklady přibližně o 2 miliony Kč. Největší část celkových nákladů tvoří mzdové náklady. Mzdové náklady rostou každým rokem a v roce 2017 k tomuto nárůstu přispělo vládní nařízení o zvýšení platů zaměstnanců. Společně se mzdovými náklady se projevilo zvýšení také v oblasti zdravotního a sociálního pojištění. Významnou položku tvoří také opravy, neboť od roku 2014 provedl Domov Na zámku rozsáhlé opravy. Tyto opravy byly dokončeny v roce 2016. Významnou položku tvoří také provozní náklady, do kterých se zahrnuje zejména spotřeba materiálu a energie. Tyto náklady tvoří náklady vynaložené při poskytování sociální služby, např. zdravotnický materiál. Větší položkou jsou také odpisy dlouhodobého hmotného majetku. Odpisy obecně vyjadřují opotřebení tohoto majetku a položka roste za sledované období poměrně stejným tempem. Daň z příjmů byla stejná jako výsledek hospodaření, takže organizace vykazovala výsledek hospodaření jako vyrovnaný.

Tab. 4.11 Struktura nákladů Domova Na zámku v KČ

Hlavní činnost	2014	2015	2016	2017	2017 (v %)
1. Náklady z činnosti					
Spotřeba materiálu	2 974 918,36	2 985 292,52	2 967 673,92	2 874 684,99	9,68
Spotřeba energie	1 689 979,44	1 676 189,76	1 648 352,82	1 475 682,28	4,97
Opravy a udržování	3 906 880,51	3 241 031,97	3 339 032,53	1 127 136,70	3,80
Cestovné	15 924,00	17 752,00	5 889,00	8 936,00	0,03
Náklady na reprezentaci	1 341,00	1 127,00	945,00	1 091,00	0,00
Ostatní služby	598 852,72	659 372,69	738 285,48	699 831,00	2,36
Mzdové náklady	11 365 900,00	12 085 381,00	13 645 320,00	15 464 519,00	52,07
Zákonné sociální pojištění	3 763 199,00	4 003 356,00	4 439 575,00	5 143 821,00	17,32
Jiné sociální pojištění	46 162,00	47 157,00	54 214,00	59 671,00	0,20
Zákonné sociální náklady	342 418,72	278 295,35	512 514,76	543 303,46	1,83
Daň silniční	1 913,00	2 350,00	2 250,00	2 568,00	0,01
Jiné daně a poplatky	7 500,00	14 000,00	1 590,00	8 800,00	0,03
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00	105,00	0,00	0,00	
Manka a škody	369,85	10 122,00	0,00	0,00	0,00
Odpisy dlouhodobého majetku	1 567 866,80	1 595 869,00	1 671 088,00	1 670 907,00	5,63
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	995 800,67	1 066 991,39	626 259,05	560 792,48	1,89
Ostatní náklady z činnosti	3 900,00	39 233,90	0,00	71 294,00	0,24
Náklady z činnosti celkem	27 273 926,36	27 723 653,52	29 683 778,26	29 682 250,63	99,94
2. Daň z příjmů					
Daň z příjmů	9 092,02	1 963,56	4 477,21	17 241,38	0,06
Daň z příjmů celkem	9 092,02	1 963,56	4 477,21	17 241,38	0,06
NÁKLADY CELKEM	27 283 018,38	27 725 617,08	29 688 255,47	29 699 492,01	100,00

Zdroj: vlastní zpracování (Výkaz zisku a ztráty Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Horizontální analýza nákladů

V následující Tab. 4.12 je uvedena horizontální analýza Domova Na zámku.

Tab. 4.12 Horizontální analýza nákladů

Hlavní činnost	Rozdíl 2015-2014 (v Kč)	Rozdíl 2015- 2014 (v %)	Rozdíl 2016- 2015 (v Kč)	Rozdíl 2016- 2015 (v %)	Rozdíl 2017- 2016 (v Kč)	Rozdíl 2017- 2016 (v %)
1. Provozní spotřeba	-3 415,52	-0,07	-45 455,54	-0,98	-265 659,47	-5,76
2. Osobní náklady	896 509,63	5,78	2 237 434,41	13,63	2 559 690,70	13,72
3. Jiné daně, poplatky, pokuty, penále	7 042,00	74,81	-12 615,00	-76,66	7 528,00	196,04
4. Služby	-603 714,57	-13,35	164 868,35	4,21	-2 247 157,31	-55,02
5. Odpisy dlouhodobého majetku	28 002,20	1,79	75 219,00	4,71	-181,00	-0,01
6. Ostatní náklady	109 148,31	10,82	-487 574,59	-43,60	18 591,60	2,95
NÁKLADY CELKEM	442 598,70	1,62	1 962 638,39	7,08	11 236,54	0,04

Zdroj: vlastní zpracování (Výkaz zisku a ztráty Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Celkové náklady příspěvkové organizace Domov Na zámku mají rostoucí tendenci. Nejvyšší nárůst celkových nákladů byl v období 2015 - 2016, a to o 7,08 %. Celkově byl nárůst v tomto období o přibližně 1,5 milionů Kč. V každém sledovaném období lze také pozorovat pokles provozní spotřeby. Položka spotřeba zahrnuje především spotřebu materiálů a spotřebu energie. Další sekce, která je za celé sledované období rostoucí, je sekce osobní náklady. Tato sekce zahrnuje mzdové náklady, zdravotní a sociální pojištění a zákonné sociální náklady. Jak je možné vidět, růst osobních nákladů se oproti období 2014 - 2015 zvýšil přibližně o 1,3 milionů Kč. Největší nárůst byl v meziročním srovnání 2016 - 2017 o 13,72 %, a to bylo zapříčiněno již zmíněným nařízením vlády o zvýšení platů.

Velice kolísavou položkou jsou také služby. Tato položka zahrnuje hlavně opravy a údržbu, cestovné, náklady na reprezentaci a ostatní služby. Hlavní položka, která

ovlivňuje nejvíce služby, je položka oprav a údržby. Jelikož organizace provedla v roce 2014 rozsáhlé opravy, které byly dokončeny až v roce 2016, došlo z tohoto důvodu ke kolísání položky služby. V období 2015 - 2016 byl také větší nárůst odpisů, a to o 4,71 %. V dalším období byl zaznamenán nepatrný pokles odpisů o 0,01 %. Položka ostatní náklady má ve sledovaném období různý vývoj, zatímco v letech 2014 - 2015 byl zaznamenán nárůst o 10,82 % a v letech 2015 - 2016 byl zaznamenán pokles o 43,60 %. V dalším období byl zaznamenán opět mírný nárůst o 2,95 %. Položka ostatní náklady zahrnuje ostatní náklady z činnosti, manka a škody na majetku a náklady z dobrého dlouhodobého majetku.

Vertikální analýza nákladů

Vertikální analýza nákladů je rozsáhlá a v celé podobě je uvedena v Příloze č. 5. V tab. 4.13 je zobrazena vertikální analýza nákladů ve zjednodušené struktuře a procentním vyjádření.

Tab. 4.13 Vertikální analýza nákladů v %

NÁKLADY	2014	2015	2016	2017
1. Provozní spotřeba	17,10	16,81	15,55	14,65
2. Osobní náklady	56,88	59,20	62,82	71,42
3. Jiné daně, poplatky, pokuty, penále	0,03	0,06	0,01	0,04
4. Služby	16,58	14,14	13,76	6,19
5. Odpisy dlouhodobého majetku	5,75	5,76	5,63	5,63
6. Ostatní náklady	3,70	4,03	2,12	2,19
NÁKLADY CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: vlastní zpracování (Výkaz zisku a ztráty Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

V rámci vertikální analýzy lze zjistit, že největší podíl na celkových nákladech mají náklady osobní. Tvoří v průměru 62 % na celkových nákladech příspěvkové organizace Domov Na zámku. Druhou největší skupinu tvoří provozní spotřeba, tudíž spotřeba materiálů a energie. Provozní spotřeba tvoří v průměru 16 % na celkových nákladech organizace. Na podobné úrovni jako je spotřeba, je také položka služby. Služby tvoří v průměru 12 %. Odpisy dlouhodobého majetku tvoří poměrně stejně stálou

strukturu podílu na nákladech ve sledovaném období, a to v průměru 5 %. Nejmenší podíl na celkových nákladech tvoří položka jiné daně, poplatky, pokuty a penále. Tato skupina tvoří pouze 1 % na celkových nákladech.

4.3 FINANČNÍ ANALÝZA – POMĚROVÉ UKAZATELE

Finanční analýza zkoumá především zdraví organizace a výsledky podávají zpětnou vazbu všech aktivit. Pomocí finanční analýzy lze zjistit, kam se podnik v jednotlivých oblastech dostal, jaké cíle se podařilo naplnit a jaké naopak nikoliv. Ve finanční analýze lze rozlišit několik poměrových ukazatelů, a to ukazatele autarkie, ukazatele likvidity, ukazatele rentability, ukazatele zadluženosti.

4.3.1 UKAZATEL AUTARKIE

Ukazatel autarkie odráží míru soběstačnosti municipální firmy. Jde o modifikovaný ukazatel rentability. Autarkie hlavní činnosti na výnosově nákladové bázi odráží míru, v jaké je organizace soběstačná z hlediska pokrytí svých nákladů z hlavní činnosti z dosažených výnosů, v procentuálním vyjádření. V Tab. 4.15 je uvedena Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů. [2]

Vzorec autarkie na bázi výnosů a nákladů

$$A (V_{HČ} - N_{HČ}) = (V_{HČ} / N_{HČ}) \times 100 \quad (4.3)$$

$V_{HČ}$ = Výnosy z hlavní činnosti

$N_{HČ}$ = Náklady z hlavní činnosti

Tab. 4.15 Ukazatel Autarkie na bázi výnosů a nákladů

	2014	2015	2016	2017
VÝNOSY	27 312 972,86	27 725 617,08	29 688 255,47	29 699 492,01
NÁKLADY	27 283 018,38	27 725 617,08	29 688 255,47	29 699 492,01
Celkem v %	100,11	100,00	100,00	100,00

Zdroj: vlastní zpracování (Výkaz zisku a ztráty Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Z tabulky lze jasně vidět, že příspěvková organizace Domov Na zámku je ve své hlavní činnosti soběstačná. Hodnoty za sledované období nebyly nižší, než 100 %, v případě roku 2014 dokonce hodnota autarkie lehce vzrostla, a to znamená, že výnosy byly o něco vyšší, než náklady.

4.3.2 UKAZATEL LIKVIDITY

Ukazatele likvidity vyjadřují obecně platební schopnosti organizace. Definovat likviditu lze jako srovnání objemu toho, co má organizace platit a tím, čím to může zaplatit. Likviditu lze chápat jako schopnost hradit své závazky a získat dostatek prostředků na provedení potřebných plateb. Rozlišujeme běžnou likviditu, pohotovou likviditu a peněžní likviditu.

Běžná likvidita vyjadřuje, kolikrát mají být oběžná aktiva větší, než krátkodobé závazky, aby krátkodobá pasiva nemusela být hrazena například z prodeje stálých aktiv. Ukazatele tedy poměruje objem oběžných aktiv, jako potencionální objem peněžních prostředků, s objemem závazků splatných v blízké budoucnosti. Ukazatel běžné likvidity by měl nabývat hodnot v intervalu od 1,5 – 2,5.

Pohotová likvidita bere v úvahu z oběžných aktiv jen pohotové finanční prostředky, tj. pokladní hotovost, peníze na bankovních účtech, pohledávky po korekci. Pohotová likvidita vyjadřuje schopnost podniku vyrovnávat závazky bez prodeje zásob, jež jsou nejméně likvidní zdroj. Doporučená hodnota by se měla pohybovat v rozmezí 1,0 – 1,5.

Peněžní (okamžitá) likvidita vyjadřuje nejvyšší uvažovanou likviditu. Okamžitá likvidita udává schopnost zaplatit své krátkodobé závazky pomocí hotovosti, peněz na bankovních účtech, šeky či krátkodobými cennými papíry. Ukazatel peněžní likvidity by měl nabývat hodnot 0,2 – 0,1. [2]

$$\text{Běžná likvidita} = \text{Oběžná (krátkodobá) aktiva} / \text{krátkodobá pasiva} \quad (4.5)$$

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobá pasiva} \quad (4.6)$$

$$\text{Peněžní likvidita} = \text{Finanční majetek} / \text{celková krátkodobá pasiva} \quad (4.7)$$

Tab. 4.16 Ukazatel likvidity

Ukazatel	2014	2015	2016	2017
Běžná likvidita	2,62	2,41	2,83	2,47
Pohotová likvidita	2,56	2,37	2,75	2,43
Peněžní likvidita	2,40	2,26	2,58	2,20

Zdroj: vlastní zpracování (Rozvaha Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

Při pohledu do Rozvahy příspěvkové organizace Domov Na zámku, lze konstatovat, že finanční prostředky převyšují krátkodobé závazky. Z tabulky je patrné, že je organizace vysoce likvidní a drží se optima. Běžná likvidita je lehce nad normu v roce 2016, ale pořád se pohybuje kolem optima.

Pohotová likvidita ukazuje, jak je organizace schopna hradit své závazky bez prodeje zásob. V rámci pohotové likvidity je zřejmé, že ve sledovaném období jsou hodnoty nad optimem, což znamená, že organizace je schopna hradit své závazky z finančních prostředků více, než dvakrát. Nejvyšší hodnoty finančních prostředků jsou za sledované období na běžném účtu, který se skládá z fondů organizace.

Peněžní likvidita je za sledované období vysoce nad normu. V rámci krátkodobých pasiv jsou největší položky v rámci závazků k zaměstnancům a dodavatelům.

Celkové hodnocení likvidity Domova Na zámku by se dalo zhodnotit jako pozitivní. Domov na zámku je schopný hradit své závazky, avšak vysoké hodnoty ukazatelů poukazují na skutečnost, že organizace neefektivně hospodaří s finančními prostředky.

4.3.3 UKAZATEL ZADLUŽENOSTI

Ukazatelé zadluženosti jsou označovány jako ukazatele dlouhodobé finanční stability. Podávají informace o tom, jak organizace využívá k financování cizí zdroje a jak je schopná hradit své závazky. Při využívání pouze cizích zdrojů nastává riziko se zajišťováním a následnou úhradou. Rozlišujeme ukazatele celkové zadluženosti, koeficient samofinancování a míru zadluženosti organizace. U ukazatele celkové zadluženosti je hodnota ohraničena 50 %, čím vyšší hodnota, tím vyšší zadluženost.

U koeficientu samofinancování je kritérium, že čím vyšší je hodnota, tím vyšší je míra samofinancování. U míry zadluženosti je optimum, když jsou cizí zdroje nižší, než vlastní. [2]

$$\text{Ukazatel celkové zadluženosti} = (\text{cizí zdroje} / \text{aktiva celkem}) \times 100 \quad (4.8)$$

$$\text{Koeficient samofinancování} = (\text{vlastní zdroje} / \text{aktiva celkem}) \times 100 \quad (4.9)$$

$$\text{Míra zadluženosti} = (\text{cizí zdroje} / \text{vlastní zdroje}) \times 100 \quad (4.10)$$

Tab. 4.17 Ukazatel zadluženosti v %

Ukazatel v %	2014	2015	2016	2017
Celková zadluženost	4,93	4,89	4,22	5,24
Koeficient samofinancování	95,07	95,11	95,78	94,76
Míra zadluženosti	5,19	5,14	4,41	5,53

Zdroj: vlastní zpracování (Rozvaha Domova Na zámku 2014, 2015, 2016, 2017)

V rámci celkové zadluženosti organizace Domova Na zámku jde vidět, že hodnoty dosahují velice nízkých procent. Tento stav je zapříčiněn zejména absencí úvěrů a půjček. Koeficient samofinancování dosahuje ve všech letech skoro 100 % a to znamená, že organizace upřednostňuje větší využívání vlastních zdrojů před cizími zdroji. Co se týče míry zadluženosti, je to u neziskových organizací diskutabilní, neboť je zde právě absence úročeného cizího kapitálu.

4.4 SHRNUÍ KAPITOLY

Čtvrtá kapitola byla zaměřena na analýzu hospodaření příspěvkové organizace Domov Na zámku za zvolené období 2014 až 2015. V úvodu kapitoly je nastíněn princip fungování účetnictví a zákony, dle kterých se Domov Na zámku řídí. Dále je stručně popsána charakteristika finanční analýzy.

V následující podkapitole byl proveden rozbor aktiv a pasiv organizace s využitím metody horizontální a vertikální analýzy. Stejně tak byl proveden rozbor horizontální

a vertikální analýzy nákladů a výnosů organizace. Horizontální analýza byla provedena jak v absolutních změnách, tak i v procentuálních změnách.

Poslední část kapitoly byla zaměřena na finanční analýzu a její ukazatele. Byly vypočítány ukazatele likvidity, zadluženosti a také ukazatel autarkie. U každého ukazatele je stručná charakteristika toho, co má vyjadřovat, jakých hodnot má nabývat, vzorec a komentář k výsledku.

5 ZÁVĚR

Oblastí zájmu mé diplomové práce byl neziskový sektor, konkrétně fungování příspěvkových organizací. Předmětem práce bylo bližší poznání hospodaření vybrané příspěvkové organizace v oblasti sociálních služeb. Cílem práce bylo analyzovat hospodaření vybrané příspěvkové organizace pomocí metod finanční analýzy v letech 2014, 2015, 2016 a 2017.

Práce byla rozčleněna na teoretickou část a praktickou část. V úvodu práce byla nastíněna stručná historie vývoje neziskového sektoru, charakteristika neziskového sektoru, charakteristika neziskových organizací, členění neziskových organizací dle kritérií a sociální oblast se zaměřením na péči o seniory. Dále pak byl nastíněn princip fungování příspěvkových organizací jak státních, tak nestátních. Další část práce byla zaměřena přímo na vybranou příspěvkovou organizaci Domov Na zámku, Kyjovice. V této části práce byla uvedena specifika činnosti Domova Na zámku v rámci sociálních služeb. Následně byla provedena marketingová analýza makroprostředí a mikroprostředí organizace a také analýza SWOT. Z výsledku analýzy prostředí a také analýzy SWOT vyplynulo, že organizace se potýká s nedostatkem personálu v oblasti přímé péče a nedostatkem dobrovolníků. V této oblasti bylo navrženo řešení, navázání spolupráce se střední zdravotnickou školou. Domov Na zámku může poskytovat stáže, resp. praxe studentům a může tak mít možnost, zaučit si potenciální zaměstnance. Organizace by mohla také více využívat svůj FKSP fond na odměňování svých stávajících zaměstnanců a podpořit tak lepší zaměstnanecké prostředí. Například přispívat na kulturní akce, masáže, lázeňské léčby apod. V rámci analýzy prostředí a ekonomických faktorů, které organizaci ovlivňují, byl nastíněn problém v souvislosti s inflací a rostoucími cenami potravin. Rostoucí ceny potravin můžou mít velký dopad na spotřebu Domova Na zámku, neboť organizace poskytuje stravu svým uživatelům. V této souvislosti, by měl Domov Na zámku vhodně vybírat své dodavatele potravin a využívat množstevních slev

Praktická část práce byla zaměřena na analýzu hospodaření Domova Na zámku v jednotlivých letech 2014 – 2017. Analýza byla provedena s využitím metod horizontální a vertikální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Příspěvková

organizace Domov Na zámku je zřízena Moravskoslezským krajem. Výzkum ukázal, že vícezdrojové financování organizace, které se skládá z dotací na poskytování sociálních služeb, úhrad od uživatelů, příspěvku na provoz a příspěvku na péči, stačí na pokrytí nákladů organizace. Majetková a kapitálová struktura organizace se v každém roce zvyšuje v poměrně stejné výši, a to v průměru o 1 000 000 Kč.

Největší podíl veřejných dotací na sociální služby, byl v roce 2015, a to 9 832 000 Kč. Dále byl v tomto roce také největší podíl příspěvku od zřizovatele a účelových dotací, neboť organizace provedla řadu rozsáhlých investičních akcí. Výnosy organizace, se za sledované období zvýšily v průměru o 1 000 000 Kč. Od roku 2014 do roku 2017 se výnosy zvýšily přibližně o 3 000 000 Kč. Ve výnosech nesou největší podíl (60 %) tržby za stravování a ubytování uživatelů, úhrady zdravotní péče od pojišťoven, a dále pak tržby z příspěvku na péči. Výsledek hospodaření měla organizace vždy vyrovnaný, a jelikož neprovozuje doplňkovou činnost, nemá možnost ho ani zvýšit. Výzkum také ukázal, že největší podíl na celkových nákladech organizace zauímají mzdové náklady, v rámci zaměstnávání pracovníků, a provozní náklady. Tyto mzdové náklady mají v průměru 62 % podíl na celkových nákladech. Obecně lze říci, že ve snižování mzdových nákladů, nelze najít optimální východisko. V rámci snižování provozních nákladů, byla nastíněna možnost úspory v oblasti snížení spotřeby energie. Organizace by mohla zřídit vlastní výrobu solární energie v rámci pořízení tzv. fotovoltaických panelů. Evropská unie plánuje do budoucna odstranit právní bariéry v této oblasti a podpořit tak organizace, pro které není výroba a prodej elektřiny podnikání, ale vyrábí ji primárně pro svou vlastní spotřebu. Prostřednictvím výroby solární energie, by se také daly do budoucna ušetřit náklady spojené s automobilem a pohonnými hmotami. Na současném trhu se již vyvíjí mnoho elektromobilů, které by mohly být dobíjeny právě z vlastní zřízené solární elektrárny.

V rámci analýzy hospodaření byla provedena také analýza pomocí ukazatelů autarkie, likvidity a zadluženosti. Z výsledku vyplynulo, že je organizace soběstačná v pokrytí svých nákladů výnosy. Ukazatele likvidity ukázaly, že je organizace vysoce likvidní a dokáže hradit své závazky. Ukazatel peněžní likvidity byl za sledované období vysoce nad normu a to značí, že organizace neefektivně hospodaří s finančními prostředky. U neziskových organizací je běžné, že své finance nechávají na bankovních

účtech a neinvestují, neboť je část těchto financí určená účelově. Co se týče ukazatele zadluženosti, organizace preferuje větší využívání vlastních zdrojů před cizími zdroji. Celkové vyhodnocení této analýzy lze shrnout jako pozitivní. Domov na zámku optimálně hospodaří se svými zdroji a neměl by mít do budoucna problémy v této oblasti. Do budoucna by se měla organizace soustředit na snižování nákladů a zvyšování výnosů, a tím zefektivnit hospodaření s financemi.

Domov Na zámku, příspěvková organizace, je malá organizace, ale určitě má velký potenciál a je v blízkém okolí jediná, která poskytuje sociální služby na tak kvalitní úrovni. Nachází se v příjemném a malebném prostředí, které celkovou kvalitu poskytovaných služeb umocňuje. Organizace by se dále měla soustředit na získávání prostředků od sponzorů, více propagovat svoje cíle a poslání. Většina lidí se pro dárcovství rozhoduje na základě důvěry a přesvědčení, že peníze jdou opravdu na dobrou věc a že pomáhají. Organizace by se tak neměla bát „oslovit“ potenciální dárce. Jak už bylo nastíněno výše, organizace Domov Na zámku, by mohla vyčlenit jednoho ze zaměstnanců, který by dbal na propagování celé organizace. V rámci propagace by se měla organizace zaměřit na sociální sítě, které neodmyslitelně patří k moderní době, a jež využívá stále více a více lidí. Prostřednictvím sociálních sítí by mohla organizace propagovat více své cíle, poslání a v neposlední řadě také akce v rámci začleňování seniorů do společnosti, aby ostatní lidé mohli zjistit, jak to v takové organizaci vlastně funguje.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

LITERATURA

1. ARNOLDOVÁ, Anna. *Sociální péče 1. díl – Učebnice pro obor sociální činnosti*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2015. 240 s. ISBN: 978-80-247-9899-8.
2. DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: EKOPRESS, 2010. 226 s. ISBN: 978-80-86929-68-2.
3. DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 400 s. ISBN 978-80-7478-799-7.
4. FRIČ, Pavol a Rochdi GOULLI. *Neziskový sektor v České republice*. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. 203 s. ISBN 80-86432-04-01.
5. HYÁNEK, Vladimír. *Neziskové organizace – teorie a mýty*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 131 s. ISBN: 987-80-210-5651-0.
6. JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Strategický marketing*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 2013. 368 s. ISBN: 978-80-247-4670-8.
7. KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. 2 vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o. 321 s. ISBN: 978-80-7380-591-3.
8. KOMRSKOVÁ, Sofia a Helena STUHLÍKOVÁ. *Zdaňování neziskových organizací 2011*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 80 s. ISBN 978-80-7263-658-7.
9. KRÁLOVÁ, Jarmila a Eva Rážová. *Sociální služby a příspěvek na péči*. 2. vyd. Ostrava: ANAG. 2008. 374 s. ISBN- 978-80-7263-462-0.
10. MALÍKOVÁ, Eva. *Péče o seniory v pobytových sociálních zařízeních*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. 328 s. ISBN: 978-80-247-3148-3.
11. MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ RŮŽENA. *Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně*. 11. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 256 s. ISBN 978-80-7263-675-4.
12. MORÁVEK, Zdeněk a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2016-2017*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 328 s. ISBN: 978-80-7552-310-5.

13. MORÁVEK, Zdeněk, Alena MOCKOVČIAKOVÁ a Danuše PROKÚPKOVÁ. *Meritum Příspěvkové organizace 2011*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 344 s. ISBN: 978-80-7357-626-4.
14. PRŮŠA, Ladislav. *Ekonomie sociálních služeb*. 2. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2007. 180 s. ISBN: 978-80-7357-255-6.
15. REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *ORGANIZACE NEZISKOVÉHO SEKTORU – Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vyd. Praha: EKOPRESS, 2010. 188 s. ISBN: 978-80-86929-54-5.
16. STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace – Vybrané problémy ekonomiky*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 172 s. ISBN: 978-80-7357-973-9.
17. URBANCOVÁ, Alžběta a Šárka KRYŠKOVÁ. *Účetnictví nevýdělečných organizací A*. 2. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2008. 232 s. ISBN: 978-80-248-1801-6.
18. VAŠTÍKOVÁ, Miroslava. *Marketing služeb – efektivně a moderně*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2014. 272 s. ISBN: 978-80-247-5037-8.
19. VOLTNEROVÁ MADEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 192 s. ISBN: 978-80-7263-664-8.

PŘÁVNÍ PŘEDPISY:

20. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.
21. Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.
22. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
23. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
24. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
25. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

26. Zákon č. 120/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů.
27. Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.
28. České účetní standardy č. 703 – Transfery.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

29. UCETNICTVINO. *Fondy příspěvkových organizací* [online]. UCETNICTVINO [6.12.2017]. Dostupné z: https://www.ucetnictvino.cz/33/fondy-prispevkovych-organizaci-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EnNt140WTD_ek8UNleFgJi4/
30. MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. *Sociální oblast* [online]. MSK [5.1.2018]. Dostupné z: <https://www.msk.cz>
31. PORTÁL SOCIÁLNÍ PÉČE BRNO. *Služby sociální péče* [online]. PSP [15.2.2018]. Dostupné z: <https://socialnipece.brno.cz/texty/5/podmenu/18/sluzby-socialni-pecel>
32. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Sociální služby* [online] MPSV [19.3.2018]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/18661>
33. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *HDP a Inflace* [online]. ČSÚ [1.4.2018]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/domov>
34. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Nezaměstnanost* [online]. MPSV [19.3.2018]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz>
35. DOMOV NA ZÁMKU KYJOVICE. *Výroční zpráva za rok 2014,2015,2016,2017* [online]. DNZ [2.12.2017]. Dostupné z: <http://www.domov-kyjovice.cz/vyrocnizpravy.html>

INTERNÍ ZDROJE:

36. Rozvaha Domova Na zámku, příspěvkové organizace, 2014, 2015, 2016, 2017
37. Výkaz zisku a ztráty Domova Na zámku, příspěvkové organizace, 2014, 2015, 2016, 2017

SEZNAM ZKRATEK

ÚSC – Územní samosprávné celky

Sb. – sbírky

ZDP – zákon o daních z příjmu

FKSP – Fond kulturních a sociálních potřeb

MSK - Moravskoslezský kraj

HDP – Hrubý domácí produkt

MHD - Městská hromadná doprava

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst.
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 24.4.2018

Veronika Nováková
.....
jméno a příjmení studenta

